

Phục truyền luật lệ

*Cuộc nói chuyện sau cùng của Mô-se
với dân Ít-ra-en*

¹ Đây là cuộc nói chuyện của Mô-se với toàn dân Ít-ra-en trong sa mạc phía Đông sông Giô-đanh. Họ đang ở trong sa mạc gần Su-phơ, nằm giữa Pha-ran và các thị trấn Tô-phên, La-ban, Ha-sê-rốt và Đi-gia-háp.

² Cuộc hành trình từ núi Si-nai đến Ca-đe Ba-nê-a trên đường núi Sê-ia mất mười một ngày.

³ Bốn mươi năm sau khi dân Ít-ra-en ra khỏi Ai-cập, ngày đầu vào ngày mồng một tháng mười một, Mô-se thuật lại cho dân Ít-ra-en mọi điều CHÚA đã truyền dạy ông. ⁴ Đó là sau khi CHÚA đã đánh bại Si-hôn và Ốc. Si-hôn là vua dân A-mô-rít, sống ở Hết-bôn. Ốc là vua Ba-san sống ở Át-tê-rốt và Ết-rê-i. ⁵ Lúc đó dân Ít-ra-en đang ở phía Đông sông Giô-đanh thuộc xứ Mô-áp. Mô-se bắt đầu giải thích những gì Thượng Đế truyền dạy. Ông nói:

⁶ “CHÚA là Thượng Đế nói cùng chúng ta trên núi Si-nai rằng, Các ngươi đã ở núi này khá lâu rồi. ⁷ Bây giờ hãy sẵn sàng đi vào xứ miền núi của dân A-mô-rít và các vùng quanh đây tức thung lũng sông Giô-đanh, vùng núi, vùng đồi phía tây, vùng miền nam, vùng duyên hải, vùng đất Ca-na-an và Li-băng. Hãy đi đến tận sông

lớn, tức sông Ơ-phơ-rát. ⁸ Ta đã cấp đất này cho các người, nên hãy đi vào mà chiếm lấy. CHÚA đã hứa cùng tổ tiên các người là Áp-ra-ham, Y-sác, Gia-cốp và con cháu họ.”

Mô-se chọn các cấp lãnh đạo

⁹ Lúc đó ta nói, “Một mình ta không thể nào lo cho các người nổi. ¹⁰ CHÚA là Thượng Đế đã khiến các người gia tăng thêm nhiều như sao trên trời. ¹¹ Ta cầu xin CHÚA là Thượng Đế của tổ phụ các người gia tăng dân số các người gấp ngàn lần và thực hiện những điều kỳ diệu Ngài đã hứa. ¹² Nhưng một mình ta không thể giải quyết hết các vấn đề, những khó khăn và những cuộc tranh chấp của các người. ¹³ Cho nên hãy chọn một số người đại diện trong mỗi chi tộc, những người khôn ngoan và hiểu biết để ta lập làm lãnh tụ các người.”

¹⁴ Các người bảo, “Ý đó rất hay.”

¹⁵ Cho nên ta chọn những lãnh tụ khôn ngoan và giàu kinh nghiệm trong chi tộc các người. Ta để cử các quan chỉ huy hàng ngàn, hàng trăm, hàng năm chục và hàng chục người để lãnh đạo các chi tộc của các người.

¹⁶ Rồi ta bảo họ, “Hãy nghe những cuộc tranh chấp giữa anh em các người. Phải phân xử cho thật công bình giữa hai người Ít-ra-en hoặc giữa người Ít-ra-en và người ngoại quốc. ¹⁷ Khi phân xử phải tỏ ra công bằng với mọi người; đừng thiên vị bên nào, cũng đừng sợ ai, vì quyết định của các người do Thượng Đế mà đến. Những

trường hợp khó khăn thì trình lên cho ta phân xử.”

Các người thám thính xứ

¹⁸ Lúc đó ta bảo các người phải làm gì.

¹⁹ Rồi theo lệnh CHÚA là Thượng Đế chúng ta rời núi Si-nai đi về xứ miền núi thuộc dân A-mô-rít. Chúng ta đi qua vùng sa mạc bao la gập góm như các người thấy, rồi chúng ta đến Ca-đe Ba-nê-a. ²⁰ Ta bảo các người, “Bây giờ các người đã đến xứ miền núi của dân A-mô-rít, tức xứ mà Chúa là Thượng Đế sẽ ban cho các người. ²¹ Kia, đất đó đây rồi! Hãy lên chiếm lấy. Chúa là Thượng Đế của tổ tiên các người, bảo người đánh chiếm cho nên đừng sợ hãi hay lo lắng gì.”

²² Rồi các người đến nói với ta, “Chúng ta nên phái các người vào thám thính xứ trước. Họ sẽ trở về báo cáo cho chúng ta biết đi lối nào hay tìm thấy thành nào.”

²³ Ta cho ý kiến đó rất hay nên chọn mười hai người trong các người, mỗi chi tộc một người.

²⁴ Họ đi lên vùng núi và khi đến thung lũng Éch-côn, họ thám thính vùng ấy. ²⁵ Họ mang về một số trái cây xứ đó cho chúng ta xem. Họ báo cáo rằng “Xứ mà CHÚA sắp ban cho chúng ta thật tốt.”

Dân Ít-ra-en không chịu vào đất hứa

²⁶ Nhưng các người không chịu vào. Các người không muốn vâng mệnh lệnh của CHÚA là Thượng Đế các người ²⁷ lại còn oán trách trong

lều mình rằng, “CHÚA ghét chúng ta. Ngài mang chúng ta ra khỏi Ai-cập để trao chúng ta vào tay dân A-mô-rít để họ tiêu diệt chúng ta. ²⁸ Bây giờ chúng ta đi đâu? Các người do thám được sai đi đã làm chúng ta quá sợ hãi vì họ bảo, ‘Dân xứ đó cao lớn và mạnh hơn chúng ta nhiều. Thành trì của họ rất lớn, vách cao đến tận trời. Chúng tôi cũng thấy người khổng lồ* ở đó nữa!’ ”

²⁹ Nhưng ta trấn an các người, “Đừng kinh hoàng. Đừng sợ dân xứ đó. ³⁰ CHÚA là Thượng Đế sẽ đi trước và chiến đấu cho các người như Ngài đã làm tại Ai-cập mà chính mắt các người đã thấy. ³¹ Còn trong sa mạc các người đã thấy CHÚA là Thượng Đế bồng ẵm các người như cha bế con. Ngài đã mang các người an toàn đến đây.”

³² Nhưng các người nhất định không tin CHÚA là Thượng Đế các người ³³ mặc dù Ngài đã luôn luôn đi trước tìm chỗ cho các người dựng trại. Ban đêm Ngài ngự trong đám lửa, ban ngày trong đám mây để chỉ đường cho các người đi.

Dân chúng không được vào xứ Ca-na-an

³⁴ Cho nên khi CHÚA nghe các người oán trách Ngài nổi giận và thề rằng, ³⁵ “Ta đã hứa ban xứ tốt đẹp cho tổ tiên các người nhưng sẽ không có một người nào thuộc thế hệ này được thấy xứ ấy, ³⁶ ngoại trừ Ca-lép con trai Giê-phu-nê. Ta sẽ ban

* **1:28:** khổng lồ Hay “người A-nác.” Con cháu của A-nác, một gia đình gồm những chiến sĩ gan dạ và cao lớn.

cho người và con cháu người xứ mà người đang đặt chân lên vì người đã hết lòng theo CHÚA.”

³⁷ Tại các người mà CHÚA cũng nổi giận cùng ta và bảo rằng, “Người cũng sẽ không thấy xứ đó nữa, ³⁸ nhưng người phụ tá người là Giô-suê, con trai của Nun, sẽ vào xứ đó. Hãy khuyến khích người để người hướng dẫn dân Ít-ra-en vào chiếm lấy xứ.

³⁹ Con cháu các người hiện tại chưa biết phân biệt phải trái mà các người nghĩ rằng sẽ bị bắt, chúng nó sẽ vào xứ đó. Ta sẽ ban xứ đó cho chúng nó. Chúng nó sẽ nhận đất đó làm tài sản mình. ⁴⁰ Nhưng các người phải quay trở lại đi theo đường sa mạc về phía Hồng hải.”

⁴¹ Sau đó các người đến nói với ta, “Chúng tôi đã phạm tội cùng CHÚA. Bây giờ chúng tôi sẽ tiến lên chiến đấu như CHÚA là Thượng Đế đã truyền dặn.”

Tất cả các người đều mang vũ khí vào và tưởng rằng đi vào vùng núi rất dễ. ⁴² Nhưng CHÚA phán cùng ta, “Hãy bảo dân chúng: ‘Các người chớ nên lên đó mà chiến đấu. Ta sẽ không ở cùng các người đâu. Các kẻ thù sẽ đánh bại các người đó.’ ”

⁴³ Ta bảo mà các người không nghe. Các người không chịu tuân theo mệnh lệnh của CHÚA. Các người quá tự phụ nên cứ tiến lên núi, ⁴⁴ thì người A-mô-rít đang ở trong các núi đó liền đổ ra đánh các người. Họ đuổi các người chạy như ong,

đánh các người đại bại từ Ê-đôm cho đến Họt-ma. ⁴⁵ Vì thế các người trở về khóc lóc trước mặt CHÚA nhưng Ngài không thèm nghe các người nữa. ⁴⁶ Vì thế mà các người phải ở lâu tại Ca-đe.

2

Dân Ít-ra-en lang thang trong sa mạc

¹ Rồi chúng ta quay lại, đi theo đường vào sa mạc, về hướng Hồng hải như CHÚA dặn ta. Chúng ta băng qua vùng núi Ê-đôm* trong nhiều ngày. ² Sau đó CHÚA bảo ta, ³ “Các người đã đi qua vùng núi này khá lâu rồi. Thôi bây giờ hãy quay sang hướng Bắc, ⁴ và ra chỉ thị này cho dân chúng: ‘Nay mai đây các người sẽ đi qua xứ của thân nhân các người, tức con cháu Ê-sau đang sống ở Ê-đôm. Họ sẽ sợ các người nhưng các người phải thận trọng. ⁵ Chớ nên gây chiến với họ. Ta sẽ không cho các người miếng đất nào của họ dù miếng đất lớn bằng bàn chân đi nữa, vì ta đã cấp núi Ê-đôm cho Ê-sau làm sản nghiệp. ⁶ Khi các người dùng thức ăn hay nước uống của họ, nhớ phải trả tiền.’ ” ⁷ CHÚA đã ban phước cho các người rất nhiều. Ngài đã gìn giữ các người trong khi đi qua sa mạc bao la này. CHÚA là Thượng Đế đã ở với các người trong bốn mươi năm qua, cấp cho các người mọi thứ cần dùng.

* **2:1:** Ê-đôm Hay “Sê-ia.”

⁸ Cho nên chúng ta đi qua xứ của thân nhân chúng ta tức con cháu Ê-sau đang sinh sống ở Ê-đôm. Chúng ta rẽ qua con đường thung lũng sông Giô-đanh chạy từ các thị trấn Ê-lát và Ê-xi-ôn Ghê-be rồi đi dọc theo đường đến Mô-áp.

Dân Ít-ra-en đến vùng đất A-rơ

⁹ Sau đó CHÚA bảo ta, “Đừng đụng chạm đến dân Mô-áp. Đừng gây chiến với họ vì ta sẽ không cho các người mảnh đất nào của họ. Ta đã cấp vùng đất A-rơ cho con cháu Lót[†] làm tài sản.”

¹⁰ Người Ê-mít trước kia sống ở A-rơ là những người hùng mạnh và rất đông đảo. Họ cao lớn như dân A-nác. ¹¹ Dân Ê-mít có lẽ thuộc gốc dân Rê-pha-ít, giống như người A-nác nhưng dân Mô-áp gọi họ là dân Ê-mít. ¹² Người Hô-rít trước kia cũng sống ở Ê-đôm nhưng con cháu Ê-sau đánh đuổi họ đi và tiêu diệt họ, lấy đất họ như dân Ít-ra-en đã chiếm đất mà CHÚA cấp cho họ.

¹³ Rồi CHÚA bảo ta, “Bây giờ hãy lên đường băng qua thung lũng Xê-rết.” Nên chúng ta băng qua thung lũng đó. ¹⁴ Từ khi chúng ta rời Ca-đê Ba-nê-a cho đến khi băng qua thung lũng Giê-rết là ba mươi tám năm. Đến lúc đó thì các chiến sĩ trong các người đều đã qua đời theo như CHÚA báo trước. ¹⁵ CHÚA tiếp tục tiêu diệt họ khỏi doanh trại cho đến khi tất cả đều chết hết.

¹⁶ Khi người chiến sĩ cuối cùng trong đám họ đã chết, ¹⁷ thì CHÚA bảo ta, ¹⁸ “Hôm nay các

[†] **2:9:** con cháu Lót Các con trai của Lót là Mô-áp và Am-môn. Xem Sáng 19:30-38.

người sẽ đi bằng qua biên giới Mô-áp ở A-rơ.
19 Khi các người đến gần dân A-môn đừng khiêu khích hay gây chiến với họ vì ta sẽ không cấp mảnh đất nào của họ cho các người đâu. Ta đã cấp đất ấy cho con cháu Lót làm tài sản.”

20 Đất đó trước kia người ta đoán là của dân Rê-pha-ít vì dân này trước đây sống ở đó nhưng dân Am-môn gọi họ là dân Giam-gium. 21 Họ rất mạnh bạo và đông đảo. Người nào cũng cao lớn như dân A-nác. CHÚA tiêu diệt dân Giam-gium, rồi dân Am-môn đánh đuổi họ ra để chiếm lấy đất. 22 CHÚA cũng làm như thế cho dòng dõi Ê-sau sống ở Ê-đôm, khi Ngài tiêu diệt dân Hô-rít. Người Ê-đôm đánh đuổi và chiếm lấy đất của họ và sinh sống ở đó cho đến ngày nay. 23 Người Cơ-rết đến từ đảo Cơ-rết, tiêu diệt dân A-vít vốn sống ở những thị trấn chạy dài đến tận Ga-xa; người Cơ-rết tiêu diệt họ và chiếm lấy đất của họ.

Chiến đấu với dân A-mô-rít

24 CHÚA bảo, “Hãy ngồi dậy bằng qua hồ Ạc-nôn. Nay, ta ban cho các người sức mạnh để đánh bại Si-hôn, người A-mô-rít, vua Hết-bôn, và ta ban cho các người đất ấy. Vậy hãy đánh chiếm đất của người. 25 Hôm nay, ta sẽ làm cho mọi dân trên đất đều sợ các người. Khi nghe nói về các người, họ sẽ run rẩy và kinh hoàng.”

26 Ta đã sai sứ giả từ sa mạc Kê-đê-mốt tới Si-hôn vua Hết-bôn để nghị hòa rằng: 27 “Nếu vua cho chúng tôi đi ngang qua xứ, chúng tôi chỉ

đi trên đường chính, không quẹo phải hay trái. ²⁸ Khi dùng thức ăn hay nước uống chúng tôi sẽ trả tiền. Chúng tôi chỉ muốn đi ngang qua xứ vua mà thôi. ²⁹ Con cháu Ê-sau ở Ê-đôm và người Mô-áp ở A-rơ đã cho chúng tôi đi ngang qua xứ họ. Chúng tôi chỉ muốn băng qua sông Giô-đanh để vào xứ mà CHÚA là Thượng Đế đã ban cho chúng tôi mà thôi.”

³⁰ Nhưng vua Si-hôn không chịu, vì CHÚA là Thượng Đế đã làm vua ngoan cố. CHÚA muốn các người đánh bại Si-hôn, và việc đó đã xảy ra.

³¹ CHÚA bảo ta rằng, “Này, ta đã bắt đầu trao Si-hôn và xứ người cho các người. Hãy chiếm lấy đất cho mình.”

³² Si-hôn kéo toàn quân ra đánh chúng ta tại Gia-hát, ³³ nhưng CHÚA là Thượng Đế trao họ vào tay chúng ta. Chúng ta đánh bại vua, các con trai cùng cả đoàn quân của vua. ³⁴ Chúng ta chiếm lấy, tận diệt các thành và giết hết mọi người, kể cả đàn ông, đàn bà và con nít, không chừa một ai. ³⁵ Nhưng chúng ta giữ lại các gia súc và những vật quý giá cho mình. ³⁶ Chúng ta đánh bại thành A-rô-e gần ven hồ Ạc-nôn, và chúng ta đánh bại thị trấn trong hố, cho đến tận Ghi-lê-át. Không thị trấn nào quá mạnh đối với chúng ta, vì CHÚA trao cho chúng ta tất cả các thành đó. ³⁷ Nhưng các người không đến gần vùng đất dân Am-môn, dọc bờ sông Gia-bốc, hay các thành trên núi, theo như CHÚA là Thượng Đế truyền dạy.

3

Chiến trận tại Ba-san

¹ Khi chúng ta rẽ sang và lên đường tiến về Ba-san, thì vua Ba-san là Ốc kéo toàn quân ra nghênh chiến tại Ết-rê-i. ² CHÚA bảo ta, “Đừng sợ vua Ốc, vì ta sẽ giao người, toàn quân cùng cả xứ vào tay người. Hãy làm cho hắn như các người đã làm cho Si-hôn, vua dân A-mô-rít cai trị tại Hết-bôn.”

³ CHÚA là Thượng Đế trao Ốc, vua của Ba-san, cùng toàn quân cho chúng ta. Chúng ta tiêu diệt tất cả không chừa một ai sống sót. ⁴ Rồi chúng ta chiếm của vua Ốc tất cả sáu mươi thành, cả vùng Ạc-gốp thuộc xứ Ba-san. ⁵ Những thành này rất kiên cố, có tường cao và cổng gài then, cùng nhiều thôn làng nhỏ khác không có tường bao bọc. ⁶ Chúng ta tận diệt họ như chúng ta đã làm cho các thành của Si-hôn, vua Hết-bôn. Chúng ta giết hết đàn ông, đàn bà và con trẻ, ⁷ nhưng giữ lại gia súc và các vật quý giá cho mình.

⁸ Lúc ấy, chúng ta đã chiếm phần đất của hai vua A-mô-rít, phía Đông sông Giô-đanh, từ hồ Ạc-nôn đến núi Hết-môn. ⁹ Người Xi-đôn gọi núi Hết-môn là Si-ri-ôn, nhưng người A-mô-rít gọi là Xê-nia. ¹⁰ Chúng ta chiếm các thành trên miền cao nguyên, toàn vùng Ghi-lê-át, cả xứ Ba-san cho đến Xa-lê-ca và Ết-rê-i, các thị trấn trong nước của vua Ốc xứ Ba-san.

¹¹ Chỉ có một vài người Rê-pha-im là còn sót lại cho vua Ốc xứ Ba-san. Giường của vua làm

bằng sắt dài hơn mười ba bộ, rộng sáu bộ, hiện nay vẫn còn tại Ráp-ba, thành của dân Am-môn.

Chia đất

¹² Lúc ấy chúng ta chiếm xứ đó làm sản nghiệp. Ta cấp cho chi tộc Ru-bên và Gát vùng đất từ A-rô-e bên bờ hồ Ạc-nôn và phân nửa vùng núi Ghi-lê-át cùng những thành phố trong đó. ¹³ Ta chia cho phân nửa chi tộc Ma-na-xe phần đất còn lại của Ghi-lê-át và cả vùng Ba-san, vương quốc vua Ốc. Miền Ạc-gốp trong Ba-san, được gọi là đất của người Rê-pha-im. ¹⁴ Giai-rơ, con cháu Ma-na-xe, chiếm cả vùng Ạc-gốp cho đến biên giới của dân Ghê-su-rít và Ma-ca-thít. Vì thế, đất này được đặt tên là Giai-rơ và cho đến ngày nay vùng Ba-san vẫn được gọi là thị trấn Giai-rơ.

¹⁵ Ta cấp xứ Ga-la-át cho Ma-kia. ¹⁶ Hai chi tộc Ru-bên và Gát được phần đất chạy từ Ghi-lê-át cho đến hồ Ạc-nôn. Ranh giới là lần giữa hồ Ạc-nôn cho đến sông Gia-bốc, cũng là ranh giới của người Am-môn. ¹⁷ Ranh giới phía Tây là sông Giô-đanh, chạy từ hồ Ga-li-lê* đến Biển Chết†, phía tây núi Phích-ga.

¹⁸ Lúc đó ta truyền lệnh sau đây cho các người: “CHÚA là Thượng Đế đã ban cho các người xứ này làm sản nghiệp. Bây giờ, các chiến sĩ trong các người phải cầm vũ khí và hướng dẫn dân Ít-ra-en băng qua sông. ¹⁹ Vợ, con cái cùng bầy gia

* **3:17:** hồ Ga-li-lê Nguyên văn, “Hồ Ki-nê-rét.” † **3:17:** Biển Chết Nguyên văn, “Biển A-ra-ba.” Cũng có tên là “Biển Muối.”

súc các người sẽ ở lại. Ta biết các người có nhiều gia súc, hãy để hết lại trong các thành phố mà ta đã cấp cho các người, ²⁰ cho đến chừng nào CHÚA cũng ban cho các anh em Ít-ra-en sự an nghỉ sau khi họ nhận được phần đất mà CHÚA là Thượng Đế đã ban cho họ bên kia sông Giô-đanh. Sau đó, các người có thể trở về đất đai ta đã cấp cho các người.

²¹ Rồi ta truyền cho Giô-suê rằng:

Người đã nhìn thấy mọi điều CHÚA là Thượng Đế người đã làm cho hai vua này. CHÚA sẽ làm y như vậy cho các nước mà người sẽ đi qua. ²² Đừng sợ chúng vì CHÚA là Thượng Đế sẽ chiến đấu cho người.”

Mô-se không được vào đất hứa

²³ Rồi ta van xin CHÚA: ²⁴ “Lạy CHÚA, Ngài đã tỏ cho con, kẻ tôi tớ CHÚA, thấy rằng Ngài vô cùng cao cả. Ngài có sức mạnh lớn lao, không thần nào ở trên trời cao hay dưới đất thấp có quyền năng làm được những việc Ngài đã làm. Cũng chẳng có thần nào giống như Ngài. ²⁵ Xin cho phép con băng qua sông Giô-đanh để con có thể thấy được vùng đất tốt đẹp ven sông. Con muốn được nhìn ngắm vẻ đẹp của các núi đồi và xứ Li-băng.”

²⁶ Nhưng CHÚA nổi giận cùng ta do lỗi các người, Ngài chẳng chịu nghe lời van xin của ta. CHÚA bảo ta, “Thôi, đủ rồi. Đừng nói chuyện

này với ta nữa. ²⁷ Hãy leo lên đỉnh núi Phích-ga, nhìn Đông Tây Nam Bắc. Người có thể nhìn thấy vùng đất hứa nhưng người sẽ không được phép băng qua sông Giô-đanh. ²⁸ Hãy bổ nhiệm Giô-suê và giúp cho người can đảm và mạnh mẽ. Người sẽ hướng dẫn dân chúng băng qua sông và cấp đất cho họ làm sản nghiệp, còn người chỉ được nhìn thấy đất hứa mà thôi.”

²⁹ Vậy chúng ta ở lại thung lũng đối diện Bết-phê-ô.

4

Mô-se khuyên dân chúng vâng theo luật lệ của Thượng Đế

¹ Bây giờ, hỡi Ít-ra-en, hãy lắng nghe luật lệ và mệnh lệnh ta sẽ dạy bảo các người. Hãy vâng theo để các người được sống và chiếm xứ mà CHÚA là Thượng Đế của tổ tiên các người sẽ ban cho các người. ² Đừng thêm bớt gì vào các mệnh lệnh này nhưng hãy tuân theo mệnh lệnh của CHÚA là Thượng Đế mà ta truyền cho các người.

³ Các người đã thấy rõ những gì CHÚA đã làm cho Ba-anh-phê-ô, CHÚA là Thượng Đế các người đã tiêu diệt từng người trong các người đã theo Ba-anh-phê-ô ra sao. ⁴ Tất cả các người là kẻ tiếp tục theo CHÚA là Thượng Đế vẫn được sống còn cho đến hôm nay.

⁵ Nay, ta đã dạy các người luật lệ và qui tắc mà CHÚA là Thượng Đế đã truyền cho ta. Các người phải vâng theo luật của xứ mà các người

sắp vào để chiếm lấy. ⁶ Hãy cẩn thận làm theo những luật lệ này để chứng tỏ cho các dân tộc khác rằng các ngươi thật khôn ngoan và hiểu biết. Khi họ nghe về những luật lệ này, họ sẽ bảo, “Dân tộc Ít-ra-en vĩ đại thật khôn ngoan và hiểu biết.”

⁷ Không có một dân tộc nào có những vị thần gần gũi họ như CHÚA chúng ta là Thượng Đế, Đấng đến cùng chúng ta khi chúng ta cầu khẩn Ngài. ⁸ Không dân tộc nào có những điều giáo huấn và mệnh lệnh tốt lành như mệnh lệnh ta truyền cho các ngươi hôm nay. ⁹ Hãy cẩn thận, coi chừng và đừng quên những điều các ngươi đã thấy. Suốt đời đừng quên, và hãy dạy những điều đó cho con cháu các ngươi. ¹⁰ Hãy nhớ lại ngày các ngươi đứng trước mặt CHÚA là Thượng Đế các ngươi tại núi Si-nai. Ngài bảo ta, “Hãy tập họp toàn thể dân chúng lại để nghe ta truyền dạy. Họ sẽ kính sợ ta trọn đời họ trong xứ, và họ sẽ dạy con cháu họ như vậy.” ¹¹ Khi các ngươi đến và đứng tại chân núi, có lửa cháy dữ dội đến tận trời, mây đen vần vũ khiến trời đất tối tăm. ¹² CHÚA phán cùng các ngươi từ đám lửa. Các ngươi nghe tiếng Ngài nhưng Ngài không có hình dạng nào để các ngươi thấy. ¹³ CHÚA truyền cho các ngươi giao ước của Ngài tức là mười điều luật và dặn các ngươi phải vâng giữ. Ngài viết các điều đó trên hai bảng đá. ¹⁴ CHÚA truyền cho ta phải dạy dỗ các ngươi luật lệ và qui tắc mà các ngươi phải tuân theo trên xứ người

sắp chiếm sau khi băng qua sông Giô-đanh.

Luật về thần tượng

¹⁵ Từ khi CHÚA phán cùng các người trong đám lửa tại núi Si-nai, các người không nhìn thấy Ngài. Vậy hãy thận trọng! ¹⁶ Đừng làm bất cứ tượng chạm nào mà mắc tội, đừng làm tượng đàn ông hay đàn bà ¹⁷ tượng các loại thú dưới đất hay các loài chim trên trời, ¹⁸ các loại côn trùng bò trên đất hay cá dưới nước. ¹⁹ Khi các người nhìn lên trời, thấy mặt trời, mặt trăng, ngôi sao và mọi thứ trên trời, đừng cúi xuống và thờ lạy chúng vì CHÚA là Thượng Đế các người đã tạo dựng mọi thứ đó cho mọi người ở khắp nơi. ²⁰ CHÚA đã đem các người ra khỏi Ai-cập, Ngài đã tôi luyện các người từ lò luyện sắt*, và Ngài khiến các người trở thành dân thuộc riêng về Ngài như hiện nay.

²¹ CHÚA nổi giận cùng ta vì các người, thề không cho ta băng qua sông Giô-đanh để vào đất mà CHÚA là Thượng Đế sẽ ban cho các người làm sản nghiệp. ²² Ta sẽ chết tại đất này và sẽ không băng qua sông Giô-đanh, nhưng các người sẽ đi qua và nhận lấy xứ tốt lành ấy. ²³ Hãy cẩn thận. Đừng quên giao ước của CHÚA là Thượng Đế đã lập cùng các người, đừng làm tượng chạm nào cả vì CHÚA là Thượng Đế các người đã cấm. ²⁴ CHÚA là Thượng Đế các người là Thượng Đế ganh tị, như đám lửa thiêu đốt.

* **4:20:** lò luyện sắt Nghĩa là lò nóng đến nỗi sắt phải chảy ra để có thể đập thành vật hữu dụng.

²⁵ Dù khi các người đã sống trên đất hứa, đã có nhiều con cháu, cũng đừng làm điều ác. Không được làm bất cứ tượng chạm nào, đừng làm bất cứ điều gì CHÚA là Thượng Đế các người cho là ác, khiến Ngài nổi giận. ²⁶ Nếu không, ta xin trời đất làm chứng nghịch cùng các người hôm nay rằng các người sẽ bị đuổi ra khỏi đất mà các người chiếm lấy sau khi băng qua sông Giô-đanh. Các người sẽ không được ở đó lâu vì sẽ bị hủy diệt hoàn toàn. ²⁷ CHÚA sẽ làm cho các người tản lạc khắp các nước. Chỉ còn một số ít các người sống sót giữa các dân tộc mà Ngài đày các người đến. ²⁸ Ở đó các người sẽ thờ lạy các thần giả do người ta làm ra, là những thần bằng gỗ và đá, chẳng thấy, nghe, ăn hay ngửi gì được. ²⁹ Nhưng tại đó nếu các người tìm kiếm CHÚA là Thượng Đế, thì các người sẽ gặp được nếu các người tìm kiếm Ngài hết lòng. ³⁰ Đành rằng các người sẽ gặp khốn khổ khi những việc này xảy đến. Nhưng nếu các người trở lại cùng CHÚA là Thượng Đế các người và vâng lời Ngài, ³¹ vì CHÚA là Thượng Đế các người là CHÚA giàu lòng từ bi, Ngài sẽ chẳng lìa bỏ hay hủy diệt các người. Ngài sẽ không quên giao ước Ngài đã lập cùng tổ phụ các người bằng lời thề.

Chúa thật cao cả

³² Chưa bao giờ có điều nào xảy ra giống như thế này! Hãy nhìn về quá khứ, trước khi các người sinh ra. Hãy trở về thời xa xưa khi CHÚA tạo dựng loài người trên đất, và hãy nhìn từ

góc trời này đến góc trời kia, chưa bao giờ có ai nghe việc như thế này cả. ³³ Không có ai nghe tiếng Thượng Đế phán từ đám lửa mà vẫn sống, trừ các người. ³⁴ Có thần nào chọn cho mình một dân tộc từ giữa một dân tộc khác không? Nhưng CHÚA là Thượng Đế đã làm điều đó cho các người tại Ai-cập, ngay trước mắt các người. Ngài đã làm những cuộc thử nghiệm, dấu kỳ, phép lạ, chiến tranh và những việc cao siêu bằng quyền uy và sức mạnh lớn lao của Ngài. ³⁵ Ngài bày tỏ cho các người những điều đó để các người biết Ngài chính là Thượng Đế và không có CHÚA nào khác ngoài Ngài. ³⁶ Ngài phán từ trời để dạy dỗ các người. Ngài cho các người thấy trụ lửa lớn trên đất và các người nghe tiếng Ngài từ trong đám lửa.

³⁷ Vì CHÚA yêu tổ tiên các người nên đã chọn các người, là dòng dõi họ và dùng quyền năng vĩ đại của Ngài đem các người ra khỏi Ai-cập. ³⁸ Ngài đánh đuổi các dân tộc lớn và mạnh hơn các người ra khỏi đất của họ trước các người. Ngài làm như thế để đem các người vào xứ của họ và cho các người lấy đất đó làm sản nghiệp như đã có hôm nay.

³⁹ Ngày nay, hãy nhận biết và tin rằng CHÚA là Thượng Đế. Ngài là Thượng Đế trên trời cao và dưới đất thấp này. Không có CHÚA nào khác! ⁴⁰ Hãy vâng theo mọi luật lệ và mệnh lệnh Ngài mà ta ban cho các người hôm nay để các người cùng con cháu được thịnh vượng. Rồi các người

sẽ được sống lâu trên đất mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các ngươi mãi mãi.

Các thành trú ẩn

⁴¹ Mô-se chọn ba thành phố phía Đông sông Giô-đanh, ⁴² để cho kẻ vô ý giết người có thể tạm trú. Nếu kẻ bị giết không phải do thù oán trước thì kẻ sát nhân có thể đến các thành đó trú ẩn. ⁴³ Đó là các thành: Be-xe ở cao nguyên trong sa mạc cho chi tộc Ru-bên; Ra-mốt ở Ghi-lê-át cho chi tộc Gát và Gô-lan ở Ba-san cho chi tộc Ma-na-xe.

Bộ luật Mô-se

⁴⁴ Đây là những lời giáo huấn Mô-se ban hành cho dân Ít-ra-en, ⁴⁵ gồm các qui tắc, mệnh lệnh, và luật lệ Mô-se ban hành khi họ ra khỏi Ai-cập. ⁴⁶ Họ ở thung lũng gần Bết-phê-ô, phía Đông sông Giô-đanh trong vùng đất của Si-hôn. Si-hôn, vua dân Am-môn cai trị ở Hết-bôn đã bị Mô-se cùng dân Ít-ra-en đánh bại khi họ vừa ra khỏi Ai-cập. ⁴⁷ Dân Ít-ra-en chiếm đất của người và đất của Óc, vua của Ba-san, hai vua Am-môn ở phía đông sông Giô-đanh. ⁴⁸ Vùng đất ấy chạy từ A-rô-e gần ven hồ Ạc-nôn đến núi Hết-môn. ⁴⁹ Đất đó gồm cả thung lũng phía Đông sông Giô-đanh chạy dài đến Biển Chết[†] bên dưới núi Phích-ga.

5

Mười điều răn

[†] 4:49: Biển Chết Nguyên văn, “Biển A-ra-ba.”

¹ Mô-se kêu gọi tất cả dân Ít-ra-en lại và bảo: “Hỡi Ít-ra-en, hãy nghe những luật lệ ta ban hành cho các ngươi hôm nay. Hãy học tập và cẩn thận vâng theo. ² CHÚA là Thượng Đế đã lập giao ước với chúng ta tại núi Si-nai. ³ Ngài chẳng lập giao ước này với tổ tiên chúng ta, nhưng lập với chúng ta là những kẻ đang sống hôm nay. ⁴ CHÚA đã phán cùng các ngươi mặt đối mặt từ trong đám lửa trên núi. ⁵ Lúc ấy ta đứng giữa CHÚA và các ngươi để bảo các ngươi những lời CHÚA truyền dạy vì các ngươi sợ đám lửa nên không dám lên núi. CHÚA phán rằng:

⁶ Ta là CHÚA, Thượng Đế các ngươi; ta đã mang các ngươi ra khỏi xứ Ai-cập là nơi ngươi làm nô lệ.

⁷ Ngoài ta, ngươi không được thờ thần nào khác.

⁸ Ngươi không được làm hình tượng cho mình hay bất cứ tượng thờ nào giống các vật trên trời cao kia hay dưới đất thấp hoặc dưới nước. ⁹ Ngươi không được thờ lạy hay phục vụ bất cứ thần tượng nào, vì ta là CHÚA, Thượng Đế các ngươi là Thượng Đế ganh tị. Nếu kẻ nào phạm tội và ghét ta, ta sẽ trừng phạt con cái luôn đến cả cháu chít. ¹⁰ Nhưng ta sẽ làm ơn đến ngàn đời cho những ai yêu ta và vâng giữ mệnh lệnh ta.

¹¹ Các ngươi không được lạm dụng danh CHÚA, vì CHÚA sẽ phạt bất cứ ai dùng danh Ngài một cách bừa bãi.

12 Hãy giữ ngày Sa-bát làm ngày thánh, như CHÚA là Thượng Đế đã truyền dạy người.
13 Các người có thể làm mọi việc sáu ngày trong tuần, 14 nhưng ngày thứ bảy là ngày nghỉ của CHÚA là Thượng Đế các người. Trong ngày đó, người cùng con trai, con gái, tôi trai tớ gái, bò, lừa hay bất cứ thú vật nào hoặc những người ngoại quốc sống trong thành phố các người, không ai được làm việc gì. Như vậy, người sẽ cho các đầy tớ được nghỉ ngơi như mình.
15 Hãy nhớ các người cũng đã từng là nô lệ tại Ai-cập và CHÚA là Thượng Đế đã đem các người ra khỏi đó bằng quyền năng lớn lao của Ngài. Vì thế CHÚA là Thượng Đế đã truyền cho các người phải nghỉ ngơi vào ngày Sa-bát.

16 Hãy hiếu kính cha mẹ người, như CHÚA là Thượng Đế các người đã phán dạy, để người được sống lâu trên đất, và được thịnh vượng trong xứ CHÚA là Thượng Đế sẽ ban cho các người.

17 Người không được giết người.

18 Người không được ngoại tình.

19 Người không được trộm cắp.

20 Người không được làm chứng gian để hại người láng giềng.

21 Người không được ham muốn vợ người khác. Người không được ham muốn nhà cửa, đất đai, tôi trai tớ gái, bò lừa hay bất cứ vật gì thuộc về người láng giềng mình.”

²² CHÚA đã lớn tiếng truyền các điều răn này cho tất cả các người trên núi qua đám lửa, đám mây, và trong bóng tối; Ngài chẳng truyền dạy điều gì khác. Rồi Ngài viết các điều này vào hai bảng đá và đưa cho ta.

Dân chúng sợ hãi Thượng Đế

²³ Khi các người nghe tiếng vang từ bóng tối lúc núi đang rực cháy, tất cả các bô lão và các lãnh tụ chi tộc đến cùng ta ²⁴ nói rằng, “CHÚA là Thượng Đế chúng ta đã bày tỏ sự vinh hiển cùng sự oai nghi của Ngài, chúng tôi đã nghe tiếng Ngài qua đám lửa. Ngày nay, chúng tôi thấy rằng có người nghe tiếng Thượng Đế mà còn sống. ²⁵ Nhưng giờ đây, chúng tôi sẽ chết! Đám lửa lớn này sẽ thiêu hủy chúng tôi, chúng tôi sẽ chết nếu tiếp tục nghe tiếng CHÚA là Thượng Đế. ²⁶ Không người trần nào còn sống được nếu nghe tiếng Ngài từ đám lửa, ngoại trừ chúng ta. ²⁷ Mô-se, ông hãy đến gần và nghe mọi điều CHÚA là Thượng Đế phán bảo rồi nói lại cùng chúng tôi, chúng tôi sẽ nghe và làm theo.”

Chúa nói chuyện với Mô-se

²⁸ Nghe những lời các người nói, CHÚA bảo ta, “Ta đã nghe những gì họ nói cùng người rồi. Họ nói phải đó. ²⁹ Ta ước gì lòng họ cứ luôn luôn kính sợ và vâng theo mọi mệnh lệnh ta để họ cùng con cháu được thịnh vượng mãi mãi!

³⁰ Hãy đi và bảo dân chúng trở về lều mình, ³¹ nhưng người hãy ở lại đây với ta để ta ban cho người mọi mệnh lệnh, qui tắc và luật lệ, và

người phải dạy họ tuân giữ trong xứ mà ta sẽ ban cho họ.”

³² Vậy hãy cẩn thận làm theo những gì CHÚA là Thượng Đế các người đã truyền dạy, và phải tuyệt đối tuân hành, đừng quay bên phải hay bên trái. ³³ Hãy sống theo đường lối CHÚA là Thượng Đế đã truyền dạy để các người được sống lâu và thịnh vượng trong xứ các người sắp chiếm lấy.

6

Phải kính yêu Thượng Đế

¹ CHÚA là Thượng Đế đã bảo ta dạy các người mọi mệnh lệnh, qui tắc, và luật lệ mà các người phải tuân hành trên đất mà các người sắp chiếm lấy sau khi băng qua sông Giô-đanh. ² Các người cùng con cháu phải kính sợ CHÚA suốt đời mình. Hãy vâng theo tất cả những qui tắc và luật lệ của Ngài mà ta đã dạy để các người được sống lâu. ³ Toàn dân Ít-ra-en, hãy nghe và cẩn thận làm theo các luật lệ này để các người được thịnh vượng và trở thành một dân tộc lớn trên vùng đất màu mỡ* như lời Chúa là Thượng Đế của tổ tiên các người đã hứa.

⁴ Toàn dân Ít-ra-en, hãy lắng nghe! CHÚA, Thượng Đế các người là CHÚA duy nhất. ⁵ Hãy hết lòng, hết linh hồn, hết sức mà kính yêu CHÚA là Thượng Đế các người. ⁶ Hãy luôn ghi

* **6:3:** đất màu mỡ Nguyên văn, “đất chảy sữa và mật.”

nhớ mọi mệnh lệnh ta truyền dạy các người hôm nay. ⁷ Hãy dạy các mệnh lệnh đó cho con cháu các người, nói với chúng khi người ngồi trong nhà hay đi dọc đường, khi người nằm ngủ hay thức dậy. ⁸ Hãy ghi lại và đeo nó trên tay như một dấu hiệu, buộc nó trên trán để nhắc nhở người, ⁹ và ghi những lời đó trên cửa và ngoài cổng.

¹⁰ CHÚA là Thượng Đế sẽ đem các người vào đất Ngài hứa cùng tổ tiên các người, cùng Áp-ra-ham, Y-sác, Gia-cốp và Ngài sẽ ban đất đó cho các người. Xứ ấy rộng lớn, có những thành phố mở mang không do các người xây, ¹¹ cùng những nhà cửa đầy đủ tiện nghi không do các người mua, những giếng nước không do các người đào, những vườn nho và cây ô liu không do các người trồng. Các người sẽ ăn no nê.

¹² Nhưng hãy cẩn thận! Đừng quên CHÚA, là Đấng đem các người ra khỏi Ai-cập nơi các người đã làm nô lệ. ¹³ Hãy kính sợ CHÚA là Thượng Đế các người. Hãy thờ phụng Ngài và chỉ hứa nguyện trong danh Ngài mà thôi. ¹⁴ Đừng thờ lạy thần của các dân sống quanh các người, ¹⁵ vì Chúa là Thượng Đế các người là CHÚA ganh tị. Ngài hiện diện giữa các người, nếu các người thờ các thần khác, Ngài sẽ nổi giận và hủy diệt các người khỏi mặt đất.

¹⁶ Đừng thách thức CHÚA là Thượng Đế các người như đã làm tại Ma-sa. ¹⁷ Nhớ giữ lấy mọi mệnh lệnh cùng những luật lệ mà CHÚA

là Thượng Đế các người đã ban cho các người.
¹⁸ Hãy làm những điều Chúa bảo là tốt và phải để các người được thịnh vượng. Rồi các người sẽ đi vào và chiếm lấy xứ mà CHÚA là Thượng Đế đã hứa cùng tổ tiên các người. ¹⁹ Ngài sẽ đánh đuổi mọi kẻ thù khi các người vào xứ như lời Ngài đã nói.

Hãy dạy con cháu về những điều Thượng Đế làm

²⁰ Trong tương lai khi con cháu các người hỏi, “Các luật pháp, mệnh lệnh, luật lệ của CHÚA là Thượng Đế ban cho chúng ta có nghĩa gì?” ²¹ thì hãy nói với chúng rằng, “Chúng ta đã làm nô lệ trong nước Ai-cập, nhưng CHÚA đã đem chúng ta ra bằng quyền năng lớn lao của Ngài. ²² CHÚA đã cho chúng ta thấy những dấu lạ lớn mà Ngài làm cho Ai-cập, vua cùng gia đình vua. ²³ CHÚA đã đem chúng ta ra khỏi Ai-cập và dẫn chúng ta đến đây, ban cho chúng ta đất Ngài đã hứa cùng tổ tiên chúng ta. ²⁴ Ngài truyền cho chúng ta phải vâng theo mọi mệnh lệnh và kính sợ CHÚA là Thượng Đế để chúng ta được thịnh vượng và sống lâu như hiện nay. ²⁵ Điều chúng ta phải làm là: Vâng giữ tất cả các qui tắc của CHÚA là Thượng Đế, như Ngài đã truyền.”

7

Các người là dân của Chúa

¹ CHÚA là Thượng Đế sẽ đem các người vào xứ mà các người nhận lấy làm sản nghiệp. Khi các

người vào, Ngài sẽ đánh đuổi các dân sau đây: Hê-tít, Ghi-ga-sít, A-mô-rít, Ca-na-an, Phê-ri-sít, Hê-vít, và Giê-bu-sít, là bảy dân tộc mạnh hơn các người. ² CHÚA là Thượng Đế sẽ trao các dân đó vào tay các người, và sau khi chiến thắng, các người phải tiêu diệt chúng hoàn toàn. Đừng lập hòa ước hay tỏ lòng thương xót chúng. ³ Đừng cưới hỏi hay gả con gái các người cho con trai chúng, cũng đừng để con trai các người lấy con gái chúng. ⁴ Nếu các người làm như thế, các dân ấy sẽ làm cho con cái các người bỏ ta, đi thờ cúng các thần khác. Rồi CHÚA sẽ nổi giận và tiêu diệt các người ngay.

Hãy tiêu diệt các thần giả

⁵ Đây là những điều các người phải làm cho các dân đó: phá sập các bàn thờ, nghiền nát trụ thờ, chặt các tượng A-sê-ra, và đốt hết các tượng chạm của chúng trong lửa. ⁶ Các người là dân thánh thuộc về CHÚA là Thượng Đế các người. Ngài đã chọn các người từ mọi dân trên đất để làm dân thuộc riêng cho Ngài. ⁷ Không phải CHÚA yêu thương và chọn lựa các người vì các người đông hơn các dân khác đâu. Thật ra các người là dân tộc nhỏ bé nhất. ⁸ Nhưng Ngài chọn các người vì Ngài yêu các người và giữ lời Ngài hứa cùng tổ tiên các người. Vì thế Ngài đem các người ra khỏi Ai-cập bằng quyền năng lớn lao của Ngài và giải phóng các người khỏi ách nô lệ, khỏi quyền lực của vua Ai-cập.

⁹ Vậy hãy biết rằng CHÚA, Thượng Đế các người là Thượng Đế thành tín. Ngài sẽ giữ giao ước yêu thương của Ngài đến ngàn đời cho những ai yêu Ngài và vâng giữ các mệnh lệnh Ngài. ¹⁰ Nhưng sẽ báo trả những kẻ ghét Ngài. Ngài sẽ hủy diệt họ, cũng không chậm trễ trong việc báo trả những kẻ ghét Ngài. ¹¹ Vậy hãy cẩn thận làm theo mọi mệnh lệnh, qui tắc cùng các luật lệ mà ta ban cho các người hôm nay.

¹² Nếu các người chú ý, cẩn thận vâng giữ các luật lệ này, thì Thượng Đế sẽ giữ giao ước của Ngài và bày tỏ tình yêu Ngài đối với các người, như Ngài đã hứa cùng tổ tiên các người. ¹³ Ngài sẽ yêu thương và chúc phước cho các người. Ngài sẽ tăng dân số, ban cho người đông con. Ngài sẽ ban phước cho đồng ruộng các người được trúng mùa, cùng rượu mới, và dầu. Ngài sẽ cho bày gia súc sinh sản thêm nhiều bò và chiên con trong xứ mà Ngài đã hứa ban cho tổ tiên các người.

¹⁴ Các người sẽ được phước hơn các dân tộc khác. Mỗi vợ chồng đều có con cái, gia súc cũng sinh sản. ¹⁵ CHÚA sẽ cất khỏi các người mọi bệnh tật; các người sẽ không mắc các chứng bệnh hiểm nghèo như đã thấy ở Ai-cập, nhưng Ngài sẽ dành những bệnh ấy cho những kẻ thù ghét các người. ¹⁶ Các người phải tiêu diệt mọi dân mà CHÚA trao cho các người. Đừng thương hại chúng, cũng đừng thờ lạy các thần của chúng vì chúng sẽ là cái bẫy cho các người.

Chúa hứa giúp dân Ngài

17 Các người có thể tự hỏi, “Tại những dân tộc này mạnh hơn chúng tôi, nên chúng tôi không thể đánh đuổi họ được.” 18 Đừng sợ chúng. Hãy nhớ lại những điều CHÚA là Thượng Đế các người đã làm cho Ai-cập và vua nước ấy. 19 Các người đã chứng kiến những đại nạn, dấu lạ lớn mà Ngài làm. Ngài đã đem các người khỏi Ai-cập bằng quyền lực lớn lao của Ngài. CHÚA là Thượng Đế sẽ làm như thế với mọi dân tộc mà các người đang sợ hãi.

20 CHÚA là Thượng Đế các người sẽ sai sự kinh hoàng* đến giữa họ, ngay cả những kẻ đang sống và trốn tránh các người cũng sẽ chết. 21 Đừng sợ họ, vì CHÚA là Thượng Đế ở cùng các người. Ngài là Thượng Đế vĩ đại và mọi dân tộc sẽ sợ hãi Ngài. 22 Khi CHÚA là Thượng Đế các người đánh đuổi các dân ra khỏi xứ, Ngài sẽ xua đuổi họ dần dần trước các người. Các người không thể tiêu diệt họ hết một lần, vì các thú hoang sẽ tăng trưởng nhanh chóng. 23 Nhưng CHÚA là Thượng Đế sẽ trao các dân đó vào tay các người, khiến chúng hoang mang cho đến khi chúng bị tiêu diệt hoàn toàn. 24 Ngài sẽ giúp các người đánh bại các vua và thế giới sẽ không còn nhớ đến họ nữa. Không ai có thể chống cự các người được, các người sẽ tiêu diệt họ hết tất cả. 25 Hãy đốt bỏ các tượng thần của họ. Đừng ham bạc vàng của họ, cũng đừng lấy làm của

* 7:20: sự kinh hoàng Nguyên văn, “ong vò vè.”

riêng, nếu không nó sẽ trở nên cái bẫy cho các người. CHÚA là Thượng Đế ghét những tượng đó. ²⁶ Đừng đem một trong những vật đáng ghét ấy vào nhà mình, nếu không các người sẽ bị hủy diệt chung với nó. Phải gớm ghét và ném bỏ những hình tượng; phải tận diệt chúng.

8

Hãy nhớ Chúa

¹ Phải cẩn thận làm theo mọi mệnh lệnh ta truyền cho các người hôm nay. Rồi các người sẽ được sống và gia tăng dân số, các người sẽ được vào đất CHÚA đã hứa cùng tổ tiên các người.

² Hãy nhớ rằng CHÚA là Thượng Đế đã dẫn các người trong sa mạc suốt bốn mươi năm nay, cất khỏi các người lòng kiêu căng và thử thách các người, để dò lòng các người, xem thử các người có muốn làm theo mệnh lệnh Ngài hay không.

³ Ngài cất tánh tự phụ ra khỏi các người khi để cho các người đói, rồi nuôi các người bằng man-na, là thứ mà các người và tổ tiên người chưa hề thấy. Để dạy các người rằng người ta sống không chỉ nhờ bánh* mà thôi, mà còn bằng lời nói của CHÚA. ⁴ Trong bốn mươi năm nay, quần áo các người không sờn rách, và chân các người không sưng phồng. ⁵ Hãy nhớ trong lòng rằng CHÚA đã sửa dạy các người như cha sửa dạy con mình.

* **8:3:** bánh Hay “thức ăn.”

⁶ Hãy vâng theo mọi mệnh lệnh của CHÚA là Thượng Đế người, sống theo cách Ngài truyền dạy và kính sợ Ngài. ⁷ CHÚA là Thượng Đế đang đem người vào vùng đất tốt lành, xứ có nhiều sông, hồ đầy nước, với những dòng suối chảy vào thung lũng và các đồi, ⁸ xứ của lúa mì, lúa mạch, nho, vả, lựu, dầu ô liu, và mật ong. ⁹ Đất đó là nơi các người sẽ có thức ăn dư dật, nơi người có đủ mọi thứ cần dùng, nơi mà đá là sắt, và người có thể đào mỏ đồng từ các đồi. ¹⁰ Các người sẽ được ăn no nê, các người sẽ ca ngợi CHÚA là Thượng Đế các người vì Ngài đã ban cho người xứ tốt lành.

Đừng quên những điều Chúa làm

¹¹ Hãy cẩn thận, đừng quên CHÚA là Thượng Đế người mà bất tuân mệnh lệnh, luật lệ và qui tắc của Ngài mà ta truyền cho các người hôm nay.

¹² Khi các người ăn uống no nê, xây nhà đẹp để ở, ¹³ khi bày gia súc tăng gia nhiều, và bạc vàng đầy nhà, khi các người giàu có dư dật, ¹⁴ rồi lòng các người đâm ra kiêu căng, các người sẽ quên CHÚA là Thượng Đế các người, Đấng đã đem các người ra khỏi xứ Ai-cập, nơi các người làm nô lệ. ¹⁵ Ngài đã dẫn các người qua sa mạc mênh mông ghê rợn, khô khan không có nước, chỉ có rắn độc và bò cạp. Ngài đã ban cho các người nước từ tảng đá, ¹⁶ và bánh ma-na để ăn trong sa mạc, là món mà tổ phụ các người chưa hề thấy. Ngài làm như thế để cắt lòng kiêu căng

khỏi các người và thử nghiệm các người, để các người được hưởng điều an lành về sau. ¹⁷ Các người có thể tự nghĩ, “Ta giàu có do tài sức của ta,” ¹⁸ nhưng hãy nhớ CHÚA là Thượng Đế các người! Ngài là Đấng ban cho các người tài sức để trở nên phong lưu, Ngài đã giữ lời hứa cùng tổ phụ các người, như các người thấy hôm nay.

¹⁹ Nếu các người quên CHÚA là Thượng Đế mình và đi theo và thờ cúng những thần khác, cúi lạy chúng thì ta cảnh cáo các người rằng các người sẽ bị tiêu diệt. ²⁰ Như CHÚA đã hủy diệt các dân khác giùm các người, Ngài cũng sẽ hủy diệt các người nếu các người không vâng theo lời Ngài.

9

Chúa sẽ ở cùng Ít-ra-en

¹ Hỡi Ít-ra-en, hãy nghe đây! Các người sẽ băng qua sông Giô-đanh và đánh đuổi các dân lớn mạnh hơn các người. Họ có những thành phố lớn, vách cao đến tận trời. ² Các dân đó là A-nác, giống dân mạnh và cao lớn. Các người biết về họ, nghe người ta đồn rằng: “Không ai diệt nổi dân A-nác.” ³ Nhưng hôm nay hãy nhớ rằng CHÚA là Thượng Đế các người sẽ đi trước để tiêu diệt họ như lửa thiêu hủy mọi thứ. Ngài sẽ đánh bại họ trước các người, rồi các người sẽ đánh đuổi và tiêu diệt họ nhanh chóng, như lời Ngài đã hứa.

4 Sau khi CHÚA là Thượng Đế các người đã đánh đuổi những dân đó trước các người, thì đừng tự nhủ, “CHÚA đem ta đến đây để chiếm xứ này vì ta là người tốt.” Không! Chính vì các dân tộc kia gian ác nên CHÚA đánh đuổi họ đi trước các người. 5 Các người được vào lấy xứ không phải vì các người tốt lành hay chân thật, nhưng vì các dân ấy gian ác. Bởi thế cho nên CHÚA là Thượng Đế đánh đuổi họ để giữ lời hứa Ngài với tổ tiên các người là Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp. 6 CHÚA sẽ ban xứ tốt lành này để các người nhận làm sản nghiệp. Nhưng phải biết rằng: Chẳng phải vì các người tốt lành đâu, các người chỉ là dân ương ngạnh.

Hãy nhớ cơn giận của Chúa

7 Hãy nhớ điều này và đừng bao giờ quên: Các người đã chọc giận CHÚA trong sa mạc. Các người chống nghịch Ngài từ ngày rời Ai-cập cho tới khi đến đây. 8 Ở núi Si-nai, các người đã chọc giận CHÚA, đến nỗi Ngài muốn tiêu diệt các người. 9 Khi ta leo lên núi để nhận hai bảng đá có ghi Giao ước của CHÚA lập cùng các người, ta đã ở trên núi bốn mươi ngày đêm; chẳng ăn hay uống gì. 10 CHÚA trao cho ta hai bảng đá, do chính ngón tay của Thượng Đế viết. Trên đó có những mệnh lệnh Ngài truyền cho các người trên ngọn núi từ trong đám lửa, trong ngày các người tụ họp lại tại đó.

11 Sau bốn mươi ngày đêm ấy, CHÚA đưa cho ta hai bảng đá trên đó ghi Giao ước Ngài lập cùng các người. 12 CHÚA bảo ta, “Hãy đứng dậy đi xuống núi cho nhanh, vì dân mà người đã đem ra khỏi xứ Ai-cập đã bại hoại rồi. Họ đã vội quên những mệnh lệnh ta truyền và đã tự tạo thần tượng cho mình.”

13 CHÚA phán tiếp: “Ta đã thấy rõ dân này thật cứng đầu và ương ngạnh! 14 Người hãy giang xa ra để ta hủy diệt họ và làm cho cả thế gian không nhớ chúng nữa. Rồi ta sẽ lập một dân khác từ người, lớn mạnh hơn dân này.”

Bò con bằng vàng

15 Ta vội xuống núi, lúc ấy núi đang cháy rực, mang theo hai bảng đá có ghi Giao ước trong tay ta. 16 Khi ta nhìn thì thấy các người phạm tội nghịch cùng CHÚA là Thượng Đế và làm tượng con bò vàng để thờ. Các người đã nhanh chóng từ bỏ những điều CHÚA đã truyền dạy. 17 Ta ném vỡ tan tành hai bảng đá trước mặt các người. 18 Rồi một lần nữa, ta sấp mặt xuống đất trước CHÚA trong bốn mươi ngày đêm. Ta chẳng ăn bánh hay uống nước. Các người đã phạm tội, làm điều ác trước mặt CHÚA, và chọc Ngài nổi giận. 19 Ta sợ cơn thịnh nộ của CHÚA phừng lên đến nỗi Ngài muốn tiêu diệt các người, nhưng Ngài chịu nghe lời cầu xin của ta một lần nữa. 20 CHÚA đã nổi giận cùng A-rôn và định giết người đi, nhưng ta cũng cầu thay cho A-rôn. 21 Ta lấy tượng bò vàng tội lỗi các người làm

đem thiêu trong lửa. Ta nghiền nát thành bụi rồi ném vào khe nước chảy từ núi ra.

Mô-se van xin Thượng Đế tha tội cho dân chúng

²² Các người đã chọc CHÚA nổi giận tại Ta-bê-ra, Ma-sa, và Kíp-rốt Hát-ta-va. ²³ Rồi CHÚA bảo các người đi khỏi Ka-đe Ba-nê-a và dặn rằng, “Hãy đi lên và chiếm lấy xứ ta ban cho người.” Nhưng các người chống lại mệnh lệnh của CHÚA là Thượng Đế. Các người không tin cậy Ngài cũng chẳng chịu vâng lời Ngài. ²⁴ Từ khi ta biết các người, các người thường chống nghịch CHÚA.

²⁵ CHÚA phán rằng Ngài sẽ hủy diệt các người, vì thế ta lại sắp mình xuống trước mặt Ngài trong bốn mươi ngày đêm. ²⁶ Ta khẩn cầu cùng CHÚA rằng, “Lạy CHÚA là Thượng Đế, xin đừng hủy diệt dân Ngài, là dân thuộc riêng Ngài, mà Ngài đã giải phóng và mang ra khỏi Ai-cập bằng quyền năng và sức mạnh lớn lao của Ngài. ²⁷ Xin nhớ đến những tội tớ Ngài là Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp. Xin đừng nhìn đến sự ương ngạnh, bướng bỉnh của dân này, cũng đừng nhìn đến tội lỗi và gian ác của họ. ²⁸ Nếu không, dân Ai-cập sẽ nói, ‘Vì CHÚA không có khả năng dẫn dân Ngài đến xứ Ngài hứa cho họ, và vì Ngài ghét họ nên Ngài đem họ vào sa mạc để giết họ.’ ²⁹ Nhưng họ vốn là dân Ngài, dân thuộc riêng cho Ngài, là dân Ngài giải phóng ra khỏi

Ai-cập bằng quyền năng và sức mạnh vĩ đại của Ngài.”

10

Bảng đá mới

¹ Lúc ấy, CHÚA bảo ta, “Hãy đục hai bảng đá như lần trước rồi lên gặp ta trên núi. Cũng hãy làm một cái rương bằng gỗ. ² Ta sẽ viết vào hai bảng đá mới này những gì đã viết trong hai bảng đá trước mà người đã đập bể, rồi đặt hai bảng đá mới vào rương.”

³ Vậy ta đóng cái rương bằng gỗ cây keo, và đục hai bảng đá như lần trước. Rồi ta lên núi cầm hai bảng đá trên tay. ⁴ CHÚA ghi lại trên hai bảng đá y như lần trước, tức mười điều răn Ngài đã truyền cho các người trên núi từ đám lửa, trong ngày các người tụ họp tại đó. Rồi CHÚA đưa các bảng đó cho ta. ⁵ Ta trở xuống núi và đặt hai bảng đá vào rương ta đã đóng như lời CHÚA dặn bảo, nay vẫn còn đó.

⁶ Dân Ít-ra-en đi từ những giếng nước của người Gia-ca-nít tới Mô-sê-ra. A-rôn chết và được chôn tại đó, con trai người là Ê-lê-a-sa thay người làm thầy tế lễ. ⁷ Từ Mô-sê-ra, họ đến Gút-gô-đa; rồi từ Gút-gô-đa đi đến Giô-ba-tha, nơi có nhiều suối nước. ⁸ Lúc đó, CHÚA chọn chi tộc Lê-vi khiêng rương giao ước của Ngài. Họ có nhiệm vụ phục sự CHÚA và chúc phước cho dân chúng nhân danh Ngài, như họ vẫn làm cho đến nay. ⁹ Vì vậy, chi tộc Lê-vi không nhận phần

đất nào làm sản nghiệp; nhưng họ nhận chính CHÚA là sản nghiệp mình, như CHÚA là Thượng Đế đã bảo họ.

¹⁰ Ta ở lại trên núi bốn mươi ngày đêm như lần trước. CHÚA cũng nghe lời cầu xin của ta lần này nên không hủy diệt các người. ¹¹ Ngài bảo ta, “Hãy đi dẫn dân chúng vào chiếm đất ta đã hứa cùng tổ tiên họ.”

Điều Chúa muốn dân chúng làm

¹² Giờ đây, hỡi Ít-ra-en, đây là điều CHÚA muốn các người làm: Kính sợ CHÚA là Thượng Đế các người, và làm theo những gì Ngài bảo các người. Yêu mến CHÚA và hết lòng, hết linh hồn phục vụ Ngài, ¹³ vâng giữ mệnh lệnh cùng luật lệ ta truyền cho các người hôm nay vì đó chính là lợi ích cho các người.

¹⁴ Cả thế giới cùng mọi vật trong đó, luôn cả các tầng trời cao vút đều thuộc về CHÚA. ¹⁵ Nhưng vì Ngài chăm sóc và yêu tổ tiên các người, CHÚA đã chọn các người, con cháu người từ trong muôn dân, như các người đã thấy ngày nay.

¹⁶ Hãy hết lòng phục vụ CHÚA*; đừng ương ngạnh nữa. ¹⁷ CHÚA là Thượng Đế các người là CHÚA của tất cả các thần và CHÚA các chúa. Ngài là Thượng Đế vĩ đại, quyền năng tuyệt vời. Ngài không thiên vị ai, cũng không bao giờ bị mua chuộc. ¹⁸ Ngài giúp đỡ kẻ mồ côi và người

* **10:16:** hết lòng phục vụ CHÚA Nguyên văn, “hãy cắt dương bì của lòng các người.”

góa bụa; Ngài yêu thương các ngoại kiều, ban thức ăn và quần áo cho họ. ¹⁹ Các người phải yêu các ngoại kiều vì chính các người cũng từng làm ngoại kiều tại Ai-cập.

²⁰ Hãy kính sợ CHÚA là Thượng Đế các người và phục vụ Ngài. Hãy trung thành với Ngài và chỉ lấy danh Ngài mà thề nguyện. ²¹ Ngài là Đấng các người ca ngợi; Ngài là Thượng Đế của các người, Đấng đã làm những việc kỳ diệu cho các người, những điều các người đã chứng kiến tận mắt. ²² Khi tổ tiên các người xuống Ai-cập, chỉ có bảy mươi người, mà giờ đây CHÚA là Thượng Đế đã làm cho các người đông như sao trên trời.

11

Những việc lớn mà dân Ít-ra-en chứng kiến

¹ Các người phải kính yêu CHÚA là Thượng Đế mình và luôn luôn vâng giữ mệnh lệnh, qui tắc, luật lệ của Ngài. ² Hãy nhớ rằng ngày nay không phải con cái các người là người đã thấy sự sửa dạy của CHÚA là Thượng Đế các người. Chúng nó không thấy sự oai nghi, quyền năng, sức mạnh, ³ hay những dấu kỳ và phép lạ CHÚA làm tại Ai-cập cho vua và cả đất nước đó. ⁴ Chúng nó không thấy những gì Ngài làm cho quân đội, xe ngựa cùng quân xa Ai-cập khi Ngài ném họ vào lòng Hồng hải lúc họ đang rượt đuổi các người. CHÚA đã hủy diệt họ hoàn toàn. ⁵ Chúng nó không thấy những gì Ngài làm cho các người trong sa mạc cho tới khi các người đến

đây. ⁶ Chúng nó không thấy những gì Ngài làm cho Đa-than và A-bi-ram, các con trai của Ê-li-áp thuộc chi tộc Ru-bên, khi đất nứt ra và nuốt họ, gia đình, lều trại cùng tất cả mọi người đứng chung với họ trong Ít-ra-en. ⁷ Chính các người đã nhìn thấy tất cả mọi điều phi thường này mà CHÚA đã làm.

⁸ Vậy hãy vâng theo mọi mệnh lệnh ta truyền cho các người hôm nay, để các người được mạnh mẽ và có thể tiến lên chiếm xứ làm sản nghiệp.

⁹ Sau đó các người sẽ sống lâu trên vùng đất CHÚA đã hứa cùng tổ tiên các người, vùng đất chảy sữa và mật. ¹⁰ Xứ mà các người nhận lấy không giống như Ai-cập, nơi các người đã sống, nơi các người đã phải gieo trồng, phải đập nước mà tưới, như chăm sóc vườn rau vậy. ¹¹ Nhưng xứ mà các người sẽ băng qua sông Giô-đanh để chiếm lấy là xứ của đồi núi và thung lũng, xứ hứng nước mưa từ trời. ¹² Đó là xứ được CHÚA là Thượng Đế các người chăm sóc, được mắt Ngài trông nom quanh năm.

¹³ Nếu các người thận trọng vâng theo các mệnh lệnh ta truyền cho các người hôm nay, kính yêu CHÚA là Thượng Đế và hết lòng, hết linh hồn phục vụ Ngài, ¹⁴ thì Ngài sẽ cho mưa thu và xuân đến đúng thì, các người sẽ thu góp ngũ cốc, rượu mới và dầu. ¹⁵ Ngài sẽ khiến đồng ruộng xanh cỏ cho súc vật người, và người sẽ có dư dật thức ăn.

¹⁶ Hãy cẩn thận, kéo các người bị gạt mà trở lòng phụng sự và bái lạy các thần khác. ¹⁷ Nếu

các người làm như vậy, CHÚA sẽ nổi giận cùng người và sẽ đóng cửa các tầng trời không cho mưa xuống. Rồi đất sẽ không sinh sản và các người sẽ chết nhanh chóng trong xứ tốt lành mà CHÚA ban cho người.

¹⁸ Hãy hết lòng ghi nhớ những lời ta dạy. Hãy viết chúng xuống và buộc vào tay như một dấu hiệu; mang vào trán để nhắc nhở các người luôn. ¹⁹ Hãy dạy con cái người, nói với chúng khi người đang ngồi trong nhà hay đi trên đường, khi người nằm hay lúc thức dậy. ²⁰ Hãy viết trên cửa và cổng nhà ²¹ để cho người cùng con cái người sẽ được sống lâu trên đất mà CHÚA đã hứa cùng tổ tiên các người, bao lâu mà trời còn cao hơn đất.

²² Nếu các người cẩn thận làm theo từng mệnh lệnh ta truyền, kính yêu CHÚA là Thượng Đế các người, và làm theo mọi điều Ngài dạy bảo, và trung thành với Ngài, ²³ thì Ngài sẽ đánh đuổi tất cả mọi dân ra khỏi đất trước các người, các người sẽ vào chiếm lấy xứ của những dân lớn và mạnh hơn các người. ²⁴ Hể nơi nào chân người đạp đến sẽ thuộc về người. Xứ của các người sẽ chạy từ sa mạc đến Li-băng và từ sông Ơ-phơ-rát đến Địa-trung-hải. ²⁵ Không ai có thể chống cự nổi các người. CHÚA là Thượng Đế sẽ thực hiện những gì Ngài đã hứa, và sẽ làm cho các dân khiếm sợ ở bất cứ nơi nào các người đi qua.

Phúc lành và nguyên rủa

²⁶ Ngày nay, ta cho các người chọn giữa phúc lành và nguyên rủa. ²⁷ Các người sẽ được phước nếu các người vâng theo mệnh lệnh của CHÚA mà ta truyền cho các người hôm nay. ²⁸ Nhưng các người sẽ bị nguyên rủa nếu các người không vâng theo mệnh lệnh của CHÚA là Thượng Đế người hay nghịch lại những mệnh lệnh ta truyền cho người hôm nay và thờ lạy những thần các người không biết.

²⁹ Khi CHÚA là Thượng Đế đem các người vào trong xứ các người sẽ nhận lấy làm sản nghiệp, các người phải loan báo lời chúc lành trên núi Ghê-ri-xim và lời nguyên rủa trên núi Ê-banh. ³⁰ Hai núi này ở bên kia sông Giô-đanh, về hướng Tây, phía mặt trời lặn. Các núi đó ở gần rừng cây sồi Mô-rê trong xứ người Ca-na-an là dân sống trong thung lũng sông Giô-đanh đối diện Ghinh-ganh. ³¹ Ít lâu nữa đây các người sẽ băng qua sông Giô-đanh để vào chiếm xứ mà CHÚA là Thượng Đế sẽ ban cho các người. Sau khi vào nhận lấy và sống tại đó, ³² hãy cẩn thận vâng giữ mọi mệnh lệnh và luật lệ ta ban cho các người hôm nay.

12

Nơi thờ phụng

¹ Đây là những mệnh lệnh, luật lệ mà các người phải cẩn thận vâng theo trong xứ mà CHÚA là Thượng Đế của tổ tiên các người ban cho người. Hãy vâng theo trọn đời các người

trong xứ. ² Khi nhận lấy đất từ các dân, các người phải hủy diệt hoàn toàn những nơi thờ cúng của họ trên những núi cao, đồi và dưới mỗi cây xanh. ³ Phải phá đổ các tượng thần và đập tan nát những trụ thờ và thiêu sạch tượng thần A-sê-ra trong lửa. Hạ bỏ tượng thần và hủy diệt tên các thần khỏi những nơi đó.

⁴ Đùng thờ phượng CHÚA là Thượng Đế các người theo cách đó,

⁵ nhưng hãy tìm kiếm nơi mà CHÚA là Thượng Đế các người sẽ chọn giữa các chi tộc để thờ phượng Ngài. Hãy tới đó ⁶ và mang đến nơi thờ phượng những của lễ thiêu, những sinh tế, một phần mười hoa lợi và lễ vật đặc biệt, những gì các người đã hứa dâng và những lễ vật các người muốn dâng cho CHÚA; hãy mang những con đầu lòng trong bầy gia súc. ⁷ Tại đó, trước mặt CHÚA các người cùng gia đình người sẽ ăn chung và vui hưởng mọi điều người làm ra vì Chúa là Thượng Đế đã ban phước cho các người.

⁸ Đùng thờ phượng theo kiểu chúng ta đang làm hôm nay vì mỗi người đều làm điều mình cho là phải. ⁹ Các người chưa đến nơi an nghỉ và thừa hưởng xứ mà CHÚA là Thượng Đế các người sẽ ban cho các người. ¹⁰ Nhưng ít lâu nữa khi các người băng qua sông Giô-đanh để vào cư ngụ trong xứ mà CHÚA là Thượng Đế các người ban cho các người làm sản nghiệp, nơi Ngài sẽ cho các người sự an nghỉ khỏi mọi kẻ thù và các người sẽ sống yên lành. ¹¹ Rồi CHÚA là Thượng

Đế sẽ chọn một nơi để các người thờ lạy Ngài. Khi đến đó các người phải mang theo mọi thứ ta dặn bảo: của lễ thiêu, sinh tế, phần mười những gì người làm ra, lễ vật và những gì tốt nhất mà người đã hứa dâng cho CHÚA. ¹² Tại đó các người hãy vui mừng trước mặt CHÚA là Thượng Đế các người. Mọi người sẽ hôn hờ: người, con trai, con gái, tôi trai, tớ gái, và người Lê-vi trong thị trấn các người là những người không nhận phần đất nào riêng cho họ. ¹³ Hãy cẩn thận, đừng dâng của lễ thiêu trong bất cứ nơi nào người thích. ¹⁴ Chỉ được dâng trong nơi CHÚA chọn. Ngài sẽ chọn một nơi trong chi tộc người, rồi ở đó, người phải làm mọi điều ta dặn bảo các người.

¹⁵ Người có thể giết thú vật trong thị trấn nào cũng được và muốn ăn bao nhiêu tùy thích, như hươu nai hay hoang dương, vì đó là phước lành CHÚA là Thượng Đế ban cho các người. Mọi người, tinh sạch hay không, đều được ăn thịt, ¹⁶ nhưng không được ăn huyết. Hãy đổ bỏ như đổ nước vậ.

¹⁷ Đừng ăn trong thị trấn các người những gì thuộc về CHÚA: phần mười ngũ cốc, rượu mới hay dầu, những con thú đầu lòng trong bầy, những gì người đã hứa nguyện dâng cùng những lễ vật các người muốn dâng cho Ngài hay bất cứ lễ vật khác. ¹⁸ Hãy ăn mọi thứ đó khi các người họp nhau trong nơi CHÚA chọn để thờ phụng Ngài. Mọi người phải làm thế này: người, con trai, con gái, tôi trai, tớ gái, và người

Lê-vi trong thị trấn người, hãy vui mừng trong sự hiện diện của CHÚA về mọi điều tay người làm ra. ¹⁹ Hãy cẩn thận, đừng quên người Lê-vi trong những ngày người sống trong xứ.

²⁰ Khi CHÚA là Thượng Đế mở mang bờ cõi các người như Ngài đã hứa, rồi các người muốn ăn thịt, nói rằng, “Tôi muốn ăn thịt,” thì người có thể ăn tha hồ tùy thích. ²¹ Nhưng nếu nơi CHÚA chọn để thờ phụng quá xa nơi người ở, người có thể giết súc vật trong bầy mà CHÚA đã ban cho người. Ta cho phép các người làm như thế. Các người có thể ăn bao nhiêu tùy thích trong thị trấn người ở, ²² như thể ăn thịt hoàng dương hay hươu nai. Cả người tinh sạch lẫn không tinh sạch đều được phép ăn thịt đó, ²³ nhưng không được ăn huyết, vì sự sống ở trong huyết. Đừng ăn sự sống cùng với thịt. ²⁴ Đừng ăn huyết, hãy đổ bỏ như đổ nước vậy. ²⁵ Nếu các người không ăn huyết, các người cùng con cháu các người sẽ được thịnh vượng, vì các người làm điều phải theo lời CHÚA dặn bảo.

²⁶ Hãy đem những vật thánh cùng những vật các người hứa nguyện dâng lên nơi CHÚA sẽ chọn. ²⁷ Hãy dâng của lễ thiêu trên bàn thờ của CHÚA là Thượng Đế các người, cả thịt lẫn huyết. Huyết của sinh tế các người dâng phải đổ cạnh bàn thờ của CHÚA là Thượng Đế các người, nhưng các người có thể ăn thịt. ²⁸ Hãy cẩn thận vâng giữ mọi luật lệ ta ban để các người cùng con cháu các người đều được thịnh vượng; và

các người sẽ làm những gì CHÚA phán bảo là tốt và phải.

²⁹ Các người sẽ vào chiếm lấy xứ của các dân mà CHÚA hủy diệt trước các người. Khi các người đánh đuổi họ ra và sống trong xứ họ ³⁰ thì họ sẽ bị CHÚA tiêu diệt, nhưng nhớ cẩn thận đừng rơi vào bẫy của họ bằng cách cầu hỏi các thần của họ. Đừng bao giờ hỏi, “Các dân này thờ lạy như thế nào? Tôi sẽ làm giống như vậy.”

³¹ Đừng thờ lạy CHÚA là Thượng Đế các người cách ấy, vì khi thờ lạy thần của họ các dân tộc ấy làm những điều CHÚA ghét. Họ còn thiêu cả con trai, con gái mình để tế cho thần.

³² Nhớ làm mọi điều ta đã truyền cho các người. Đừng thêm bớt điều gì.

13

Các tiên tri giả

¹ Những kẻ nói tiên tri hay những kẻ đoán tương lai qua mộng寐 có thể đến cùng người và bảo là họ sẽ cho người thấy phép lạ hay điềm lạ. ² Những phép lạ hay dấu lạ có thể xảy ra, rồi họ bảo rằng “Hãy phụng sự các thần khác” (là những thần các người không biết) “và hãy thờ lạy các thần đó.” ³ Nhưng các người đừng nghe theo những tiên tri hoặc kẻ đoán mộng寐. CHÚA là Thượng Đế đang thử các người, để xem các người có kính yêu Ngài hết lòng hay không. ⁴ Hãy phụng sự một mình Ngài là Thượng Đế các người mà thôi. Hãy kính sợ, vâng giữ mọi

mệnh lệnh và vâng lời Ngài. Hãy phụng sự và trung thành với Ngài. ⁵ Phải xử tử những tiên tri cùng kẻ đoán mộng đó, vì họ đã xúi giục các người nghịch cùng CHÚA là Thượng Đế, Đấng đã đem các người ra khỏi xứ Ai-cập, và giải cứu người khỏi xứ nô lệ. Chúng đã cố gắng khuyến dụ để các người không vâng giữ những gì CHÚA truyền dạy các người. Các người phải diệt bỏ những điều ác trong các người.

⁶ Có thể có kẻ dụ dỗ các người phụng sự những thần khác, dù kẻ đó là anh người, con trai, hoặc con gái người, vợ người mà người yêu thương hay là bạn thân. Người đó có thể nói rằng, “Hãy đi thờ thần khác” (Đó là những thần người hay tổ phụ người chưa hề biết, ⁷ thần của những dân sống quanh người dù gần hay xa các người, từ đầu trái đất đến cuối trái đất.) ⁸ thì đừng chiều theo họ. Đừng nghe hay tội nghiệp họ, và đừng tha họ hay bảo vệ họ. ⁹ Các người phải giết họ. Các người phải là người đầu tiên xử tử họ, rồi mọi người khác sẽ nhập chung với người. ¹⁰ Các người phải ném đá cho họ chết, vì họ đã tìm cách lôi kéo các người xa khỏi CHÚA là Thượng Đế, Đấng đã đem các người ra khỏi xứ Ai-cập, nơi các người làm nô lệ. ¹¹ Mọi người trong Ít-ra-en sẽ nghe chuyện đó và sợ, và không ai trong các người còn dám làm điều gian ác như thế nữa.

¹² Chúa là Thượng Đế sẽ cấp cho các người những thành để sinh sống, và các người có thể nghe tin đồn về một trong những thành ấy. Có

thể ai đó nói rằng ¹³ những người độc ác đã từ người đi ra. Họ có thể dụ dỗ dân trong thành từ bỏ CHÚA, nói rằng, “Hãy đi và thờ lạy các thần khác” (là những thần các người chưa từng biết). ¹⁴ Khi nghe như thế các người phải hỏi cho kỹ, xem xét sự việc rồi kiểm tra cẩn thận xem tin đồn đó đúng hay sai. Nếu thật quả có chuyện ghê tởm giữa các người, ¹⁵ thì các người phải lấy gươm giết tất cả mọi người trong thành đó. Phải hủy diệt thành hoàn toàn và dùng gươm giết sạch người cùng súc vật. ¹⁶ Gom mọi tài sản của những kẻ đó đặt ở giữa công viên thành phố, rồi thiêu hết những tài sản của họ làm của lễ thiêu dâng lên cho CHÚA là Thượng Đế các người. Những thành đó không bao giờ được xây lại, hãy để nó bị điêu tàn đời đời. ¹⁷ Đừng giữ cho mình bất cứ vật gì trong thành, để CHÚA nguôi giận. Ngài sẽ tỏ lòng từ bi đối với người và khiến cho dân tộc người tăng trưởng như lời Ngài đã hứa cùng tổ tiên các người. ¹⁸ Phải vâng lời CHÚA là Thượng Đế bằng cách vâng giữ mọi mệnh lệnh của Ngài mà ta truyền cho các người hôm nay, như thế các người sẽ làm điều công chính trước mặt Ngài.

14

Dân đặc biệt của Chúa

¹ Các người là con cái của CHÚA tức Thượng Đế các người. Khi có ai qua đời, đừng cắt da thịt mình hay cạo đầu tỏ vẻ buồn thảm. ² Các người

là dân thánh, thuộc riêng về CHÚA là Thượng Đế. Ngài đã chọn các người từ muôn dân trên đất làm thuộc riêng về Ngài.

Những loại súc vật mà dân chúng được phép ăn

³ Đừng ăn bất cứ thú vật gì CHÚA ghét. ⁴ Đây là những thú vật các người có thể ăn: bò, cừu, dê, ⁵ nai, hoàng dương, nai cái, dê rừng, sơn dương, và dê núi. ⁶ Các người có thể ăn bất cứ thú vật nào có móng rẽ và nhai lại, ⁷ Nhưng đừng ăn thịt lạc đà, thỏ rừng, hay chồn núi. Những thú đó tuy có móng rẽ nhưng không nhai lại nên đừng ăn, vì chúng không tinh sạch đối với các người. ⁸ Heo cũng không sạch vì tuy có móng rẽ nhưng không nhai lại. Chó ăn thịt heo cũng đừng đụng đến xác chết của chúng.

⁹ Trong các sinh vật sống dưới nước, người có thể ăn loài nào có vi, có vảy, ¹⁰ nhưng đừng ăn loài không vi, không vảy, chúng thuộc loại không tinh sạch cho các người.

¹¹ Người có thể ăn các loài chim sạch, ¹² nhưng đừng ăn các loại chim như phượng hoàng, kên kên, kên kên đen, ¹³ điều đỏ, ó, bất cứ loại chim ưng nào, ¹⁴ mọi loài quạ, ¹⁵ cú có sừng, cú ré, chim hải âu, các loại điều hâu ¹⁶ chim cú nhỏ, cú lớn, cú trắng, ¹⁷ cú sa mạc, còng cộc, vịt lặn đen ¹⁸ các loại cò, hạc, chim rẽ quạ, hay dơi.

¹⁹ Tất cả các loại côn trùng có cánh đều không sạch, đừng ăn. ²⁰ Những loài có cánh khác thì sạch, các người có thể ăn.

²¹ Đùng ăn thú đã chết từ trước. Người có thể cho những người ngoại quốc trong thành mình, họ có thể ăn, hoặc bán cho họ. Nhưng các người là dân thánh, dân thuộc riêng của về CHÚA là Thượng Đế các người.

Đùng nấu dê con trong sữa mẹ nó.

Dâng hiến một phần mười

²² Đùng quên để riêng phần mười sản vật hằng năm. ²³ Mang sản vật đó đến nơi CHÚA chọn để thờ phụng Ngài. Tại đó, các người sẽ hội họp nhau trước mặt CHÚA, ăn phần mười sản vật của người, rượu mới, dầu, cùng những thú vật đầu lòng trong bầy gia súc mình. Làm như thế để các người học kính sợ CHÚA là Thượng Đế các người luôn luôn. ²⁴ Nhưng nếu nơi CHÚA chọn để thờ phượng quá xa và CHÚA đã ban phước cho người nhiều đến nỗi các người không làm sao mang theo phần mười sản vật đi được, ²⁵ thì hãy đổi phần mười đó ra bạc, gói kỹ lại rồi đem bạc đến nơi thờ kính mà CHÚA sẽ chọn. ²⁶ Dùng bạc mua bất cứ thứ gì người thích: bò, chiên, rượu nho, đồ uống say, hay bất cứ thứ gì người thích để ăn mừng trước mặt CHÚA là Thượng Đế người. ²⁷ Đùng quên người Lê-vi trong thị trấn người, vì tuy họ sống giữa các người nhưng họ không có đất riêng.

²⁸ Cuối mỗi ba năm, mọi người nên mang phần mười sản vật của năm đó và chứa chung lại trong thành mình. ²⁹ Phần này dành cho người Lê-vi

để họ được no đủ vì họ không có đất riêng như các người. Phần này cũng dành cho người ngoại quốc, cô nhi quả phụ sống trong thành, để họ cũng có thức ăn và được no đủ. Rồi CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phước cho người và công việc người làm.

15

Năm thứ bảy đặc biệt để xoá nợ

¹ Vào cuối mỗi bảy năm, người phải bảo những người thiếu các người bất cứ thứ gì rằng mọi nợ nần đều được xoá bỏ hết. ² Các người phải làm như sau: Bất cứ ai cho vay nợ đều phải hủy bỏ món tiền vay, không được bắt người hàng xóm hay thân nhân trả nợ. Đây là thời gian CHÚA dành để hủy bỏ mọi nợ nần cho người mắc nợ. ³ Các người có thể buộc ngoại kiều trả lại những gì họ thiếu người, nhưng nếu là đồng bào Ít-ra-en thì tha cho họ. ⁴ Sẽ không có người nghèo giữa các người vì CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phước dồi dào trên đất Ngài ban cho các người làm sản nghiệp. ⁵ Ngài sẽ ban phước cho các người nếu các người hoàn toàn vâng theo lời Ngài. Hãy cẩn thận làm theo tất cả mọi mệnh lệnh ta truyền cho các người hôm nay. ⁶ CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phước cho các người như lời Ngài hứa. Các người sẽ cho các dân khác vay, chứ không vay mượn họ. Các người sẽ cai trị nhiều dân tộc, chứ không có dân tộc nào cai trị các người.

⁷ Nếu có người nghèo giữa các người, nơi nào mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các người thì đừng ích kỷ hay tham lam đối với họ. ⁸ Hãy cung cấp cho họ và cho mượn những gì họ cần.

⁹ Coi chừng những ý tưởng xấu. Đừng tự nghĩ, “Năm thứ bảy gần đến là năm phải hủy bỏ mọi nợ nần.” Các người có thể xấu bụng không cho kẻ túng thiếu điều gì cả. Nếu họ than thở với CHÚA về người, Ngài sẽ buộc tội người.

¹⁰ Hãy bố thí cho người nghèo, đừng ước rằng mình không phải bố thí gì cả. Nhờ đó CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phước cho công việc người.

¹¹ Thế nào cũng có những người nghèo trong xứ, nên ta truyền cho người hãy chu cấp cho người láng giềng cùng những người nghèo khó trong xứ người.

Phóng thích nô lệ

¹² Nếu có ai trong đồng bào người bán mình làm nô lệ cho người, dù là người Hê-bê-rơ nam hay nữ, thì người đó sẽ giúp việc người trong sáu năm. Nhưng đến năm thứ bảy, người phải trả tự do cho họ. ¹³ Khi phóng thích, đừng để họ đi ra tay không. ¹⁴ Hãy cấp cho họ vài con thú trong bầy, ngũ cốc, rượu, cho họ như CHÚA đã cho người. ¹⁵ Hãy nhớ rằng người cũng từng làm nô lệ tại Ai-cập và CHÚA là Thượng Đế đã giải phóng người. Vì thế ta truyền lệnh đó cho người hôm nay.

¹⁶ Nhưng nếu người nô lệ bảo, “Tôi không muốn xa ông” vì nó yêu người và gia đình người,

đã sống thoải mái với người, ¹⁷ thì hãy tì tai nó vào cột cửa mà xổ, và nó sẽ trở thành nô lệ cho người trọn đời. Cũng hãy làm như thế cho nữ nô lệ.

¹⁸ Đừng nghĩ rằng thật khó lòng mà phóng thích nô lệ. Dù sao, nó đã phục vụ người trong sáu năm rồi mà chỉ lãnh phân nửa tiền công của một người làm thuê*. CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phúc cho người trong mọi việc người làm.

Luật về thú vật đầu lòng

¹⁹ Hãy để dành riêng những thú đực đầu lòng trong bầy cho CHÚA là Thượng Đế người. Đừng bắt con bò đực đầu lòng cày ruộng, đừng hót lông con chiên đực đầu lòng. ²⁰ Mỗi năm người và gia đình hãy ăn những con thú đầu lòng này trong sự hiện diện của CHÚA là Thượng Đế trong nơi Ngài chọn làm chỗ thờ phụng Ngài.

²¹ Nếu con vật nào bị què, mù, hoặc có tật nguyên gì khác thì đừng dâng nó lên làm sinh tế cho CHÚA là Thượng Đế người. ²² Nhưng các người có thể ăn thịt nó trong thành mình. Cả người sạch lẫn người không sạch đều được phép ăn thịt nó, như ăn hươu hay nai vậy. ²³ Nhưng không được ăn huyết nó; hãy đổ bỏ như đổ nước.

* **15:18:** Dù sao ... làm thuê Hay “Đừng quên rằng, nó đã phục vụ người sáu năm rồi và đã lãnh tiền tương đương với một người làm thuê cho người.”

16

Lễ Vượt Qua

¹ Hãy kỷ niệm lễ Vượt Qua của CHÚA là Thượng Đế các ngươi trong tháng A-bíp vì đó là tháng Ngài giải phóng các ngươi ra khỏi Ai-cập lúc ban đêm. ² Còn về sinh tế của Lễ Vượt Qua cho CHÚA là Thượng Đế, hãy dâng một con thú trong bầy cho CHÚA nơi Ngài chọn để thờ phụng Ngài. ³ Đừng ăn thịt nó với bánh có men. Trong bảy ngày hãy ăn bánh không men, bánh của sự đau khổ vì các ngươi đã hấp tấp ra khỏi Ai-cập, cho nên suốt đời ngươi hãy nhớ mãi lúc ngươi ra khỏi Ai-cập. ⁴ Trong khắp xứ ngươi, không được có men trong bảy ngày. Hãy dâng sinh tế vào chiều tối ngày thứ nhất, rồi ăn hết thịt trước sáng hôm sau, đừng để gì còn lại qua đêm.

⁵ Không được dâng sinh tế Vượt Qua trong bất cứ thành nào CHÚA ban cho ngươi, ⁶ chỉ được dâng tại nơi Ngài sẽ chọn làm chỗ thờ phụng Ngài. Hãy dâng vào lúc mặt trời lặn là giờ ngươi ra khỏi Ai-cập. ⁷ Hãy nướng thịt con sinh tế và ăn tại nơi CHÚA là Thượng Đế sẽ chọn. Sáng hôm sau hãy trở về lều ngươi. ⁸ Hãy ăn bánh không men trong sáu ngày. Đến ngày thứ bảy, sẽ có buổi lễ long trọng cho CHÚA là Thượng Đế các ngươi, đừng làm việc trong ngày đó.

Lễ Các Tuần

⁹ Hãy tính bảy tuần kể từ lúc ngươi bắt đầu mùa gặt, ¹⁰ rồi ăn mừng lễ Các tuần cho CHÚA là Thượng Đế. Hãy mang theo lễ vật tự nguyện

dâng lên CHÚA theo ơn phước Ngài đã cho người. ¹¹ Hãy vui mừng trước mặt CHÚA là Thượng Đế các người trong nơi Ngài sẽ chọn làm chỗ thờ phụng Ngài. Tất cả mọi người hãy vui mừng: người, con trai, con gái, tôi trai, tớ gái, những người Lê-vi trong thành người, khách lạ, cô nhi quả phụ sống giữa vòng các người. ¹² Nhớ rằng các người đã từng làm nô lệ tại Ai-cập, cho nên hãy cẩn thận tuân giữ tất cả những luật lệ này.

Lễ Chòi Lá hay Lều Tạm

¹³ Sau khi thu hoạch mùa màng từ sân đập lúa và bần ép rượu, hãy ăn mừng Lễ Chòi Lá trong bảy ngày. ¹⁴ Mọi người hãy vui mừng trong ngày hội đó: người, con trai, con gái, tôi trai, tớ gái, người Lê-vi, khách lạ, cô nhi quả phụ sống trong thành người. ¹⁵ Hãy ăn mừng lễ cho CHÚA là Thượng Đế trong bảy ngày tại nơi CHÚA sẽ chọn, vì CHÚA là Thượng Đế sẽ ban phước cho trong mùa màng và mọi công việc người làm, rồi các người sẽ vô cùng vui mừng.

¹⁶ Tất cả đàn ông phải ra mắt CHÚA ba lần một năm tại nơi CHÚA sẽ chọn. Họ phải đến trong những dịp sau đây: lễ Bánh Không Men, lễ Các Tuần, và lễ Lều Tạm. Không ai được đi tay không mà ra mắt CHÚA. ¹⁷ Mỗi người trong các người sẽ đem theo lễ vật tùy theo phước CHÚA ban cho mình.

Quan án cho dân chúng

¹⁸ Hãy bỏ nhiệm các quan án và viên chức cho chi tộc các người trong mỗi thành mà CHÚA là Thượng Đế các người sẽ ban cho người; họ phải phân xử thật công minh. ¹⁹ Không được xét xử bất công hay thiên vị. Không được nhận của hối lộ mà phán quyết sai lầm, vì của hối lộ làm người khôn hóa mù, và xuyên tạc lời của người ngay thẳng. ²⁰ Hãy luôn luôn làm điều ngay thẳng để người được sống lâu trên đất mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các người.

Chúa ghét hình tượng

²¹ Không được dựng tượng gỗ A-sê-ra nào bên cạnh bàn thờ các người xây cho CHÚA là Thượng Đế các người, ²² và không được dựng trụ thờ nào tại đó. CHÚA là Thượng Đế các người ghét ghét các vật ấy.

17

Chỉ được dâng thú vật tốt làm sinh tế

¹ Không được dâng bò hay chiên có tật nguyên cho CHÚA là Thượng Đế. Vì CHÚA là Thượng Đế ghét ghét điều đó.

Trừng phạt về tội thờ thần tượng

² Nếu có ai, bất kỳ đàn ông hay đàn bà, trong thành CHÚA ban cho người làm điều ác, phạm giao ước của CHÚA; ³ Nếu người ấy thờ các thần khác hay cúi lạy trước chúng, hoặc lạy mặt trời, mặt trăng, ngôi sao trên trời, là điều ta nghiêm cấm. ⁴ Nếu có ai báo cáo với các người về việc

này thì người phải tra xét vấn đề cho kỹ càng. Nếu quả thật có chuyện góm giếc như thế trong Ít-ra-en, ⁵ thì hãy mang người đàn ông hay đàn bà đã làm điều ác đó ra công thành, ném đá chết.

⁶ Phải có hai hoặc ba nhân chứng trước khi xử tử người đó; nếu chỉ có một nhân chứng thì không được xử tử.

⁷ Các nhân chứng phải là người đầu tiên ném đá vào phạm nhân, rồi những người khác sẽ ném theo. Các người phải diệt kẻ ác trong các người.

Tòa Án

⁸ Khi có trường hợp khó xử trình lên cho các người như giết người, gây gỗ, hay bạo hành, thì hãy đem những trường hợp đó đến nơi CHÚA là Thượng Đế các người sẽ chọn. ⁹ Hãy đến cùng thầy tế lễ là người Lê-vi và cùng quan án đương chức lúc đó. Hỏi họ về trường hợp này, rồi họ sẽ quyết định. ¹⁰ Các người phải tuân theo quyết định của họ tại nơi CHÚA là Thượng Đế các người sẽ chọn. Hãy cẩn thận làm theo mọi điều họ bảo người. ¹¹ Hãy tuân theo mọi lời dạy của họ và làm y theo những lời họ quyết định, đừng thay đổi gì cả.

¹² Ai cố ý xem thường quan án hay thầy tế lễ là những người phục vụ CHÚA là Thượng Đế tại nơi ấy thì phải bị xử tử. Các người phải diệt trừ điều ác ấy ra khỏi Ít-ra-en. ¹³ Ai nghe tin này cũng sẽ sợ hãi, không dám tỏ lòng bất kính nữa.

Cách chọn Vua

¹⁴ Khi các người vào xứ mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các người nhận lấy làm sản nghiệp và sinh sống trong xứ, các người sẽ nói rằng, “Hãy chọn một vị vua cai trị trên chúng ta, như tất cả những dân khác xung quanh.” ¹⁵ Hãy nhớ lập người CHÚA chọn. Người này phải là một trong các người. Không được chọn một người ngoại quốc làm vua trên các người. ¹⁶ Vua không được có quá nhiều ngựa cho riêng mình, không được gọi người về Ai-cập để mua thêm ngựa, vì CHÚA đã bảo các người, “Không được trở về đường đó nữa.” ¹⁷ Vua không được có nhiều vợ, kéo lòng vua bị quyến dụ xa lìa CHÚA. Vua không được có nhiều vàng bạc.

¹⁸ Khi lên ngôi, vua phải sao chép cho mình lời giáo huấn này, là bản sao chép từ bản chính của các thầy tế lễ và Lê-vi. ¹⁹ Vua phải giữ nó bên mình luôn luôn và đọc nó mỗi ngày trong suốt cả đời mình, để vua học kính sợ CHÚA là Thượng Đế mình, và vâng theo mọi điều dạy dỗ và mệnh lệnh của Ngài. ²⁰ Vua không nên nghĩ rằng mình giỏi hơn anh em Ít-ra-en của mình mà không tuân hành luật pháp của Thượng Đế. Như thế để cho vua cùng dòng dõi được trị vì vương quốc lâu dài.

18

Phần của thầy tế lễ và người Lê-vi

¹ Các thầy tế lễ thuộc chi tộc Lê-vi không nhận phần đất nào chung với dân Ít-ra-en nên họ sẽ ăn những của lễ dâng lên bằng lửa cho CHÚA. Đó là phần của họ. ² Họ sẽ không nhận được sản nghiệp nào trong xứ như anh em mình nhưng sản nghiệp của họ là chính CHÚA, như Ngài đã hứa cùng họ.

³ Khi người dâng bò đực hay chiên làm của lễ thì phải chia với thầy tế lễ, cấp cho họ cái vai, hai cái má và bộ lòng. ⁴ Cấp cho họ ngũ cốc đầu mùa của người, rượu mới, dầu cùng len thuộc đọt hót lông chiên đầu tiên của người. ⁵ CHÚA là Thượng Đế các người đã chọn các thầy tế lễ và dòng dõi họ từ trong các chi tộc để đứng trước mặt và mãi mãi phục vụ CHÚA.

⁶ Nếu một người Lê-vi dời chỗ ở của họ từ thành người trong bất cứ nơi nào trên lãnh thổ Ít-ra-en đến nơi CHÚA chọn vì người muốn phục vụ CHÚA ở đó, ⁷ thì người có thể phục vụ CHÚA là Thượng Đế của mình. Người cũng giống như anh em Lê-vi khác của mình phục vụ trước mặt CHÚA ở đó. ⁸ Họ cũng sẽ nhận được phần chia đồng đều về thực phẩm. Phần ấy là ngoài phần người nhận do việc bán tài sản của gia đình mình.

Chớ bắt chước các dân tộc khác

⁹ Khi người vào xứ mà CHÚA sẽ ban cho người thì đừng tập theo những thói tục ghê tởm của các dân tộc khác. ¹⁰ Đừng để ai trong vòng các người dâng con trai con gái mình làm của lễ

thieu. Đừng để ai dùng bùa chú hay ma thuật, hoặc tìm cách giải các điềm lạ. ¹¹ Đừng để ai dùng bùa chú điều động người khác, đừng để các đồng bóng tìm cách liên lạc với người chết. ¹² CHÚA ghê tởm những ai làm các điều đó. Vì các dân tộc khác đã làm những chuyện ghê tởm đó cho nên CHÚA là Thượng Đế các người đuổi họ ra khỏi xứ trước các người. ¹³ Các người phải thánh sạch trước mặt CHÚA là Thượng Đế các người.

Nhà tiên tri đặc biệt của Chúa

¹⁴ Các dân tộc mà người sẽ đuổi ra đã nghe theo những kẻ dùng ma thuật và phù thủy, nhưng CHÚA là Thượng Đế các người không cho phép các người làm những việc đó. ¹⁵ CHÚA là Thượng Đế các người sẽ ban cho các người một nhà tiên tri như ta, từ trong vòng các người. Hãy nghe lời người. ¹⁶ Đó là điều các người xin CHÚA là Thượng Đế các người khi các người tập họp tại núi Si-nai. Các người thưa, “Xin đừng để chúng tôi nghe tiếng của CHÚA là Thượng Đế chúng tôi nữa, đừng để chúng tôi nhìn ngọn lửa kinh khiếp này vì chúng tôi sẽ chết.”

¹⁷ Nên CHÚA bảo ta, “Điều họ nói rất phải. ¹⁸ Cho nên ta sẽ ban cho họ một nhà tiên tri giống như người, xuất thân từ dân tộc họ. Ta sẽ bảo người những gì phải nói, người sẽ bảo họ làm mọi điều ta dạy bảo. ¹⁹ Nhà tiên tri đó sẽ nói thay cho ta; ai không nghe lời người sẽ phải trả lời với ta.

²⁰ Nhưng nếu nhà tiên tri đó nói những gì ta không dặn bảo mặc dù người nói như thế thay mặt ta, hay nếu người nhân danh các thần khác mà nói thì nhà tiên tri đó phải bị giết.” ²¹ Các người có thể tự hỏi, “Làm sao chúng tôi biết được sứ điệp nào từ CHÚA ban ra?” ²² Nếu lời nhà tiên tri đó nhân danh CHÚA mà nói mà sự việc không xảy ra thì sứ điệp đó không phải của CHÚA. Người đó nói theo ý riêng mình. Đừng sợ người.

19

Thành trú ẩn

¹ Khi CHÚA ban cho các người xứ vốn thuộc về các dân tộc khác, tức các dân mà Ngài sẽ tiêu diệt, các người sẽ đánh đuổi chúng ra và vào sống trong các thành phố và nhà cửa chúng. ² Lúc đó hãy chọn ba thành giữa đất mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các người. ³ Hãy đắp đường đi đến các thành đó, và chia đất mà CHÚA sẽ ban cho các người ra làm ba phần để ai vô ý giết người có thể chạy đến đó.

⁴ Đây là qui tắc để kẻ vô ý giết người chạy đến một trong các thành đó mà bảo toàn mạng sống. Nhưng người đó phải do vô tình giết người láng giềng mình, chứ không do thù oán. ⁵ Chẳng hạn, đi vào rừng đốn củi và vung rìu chặt cái cây. Nếu lưỡi rìu sút ra khỏi cán văng trúng và giết chết người láng giềng thì kẻ giết người có thể chạy đến một trong các thành này để bảo tồn

sinh mạng. ⁶ Nếu không, thân nhân người chết có nhiệm vụ báo thù kẻ sát nhân có thể nổi giận rượt đuổi theo người đó. Nếu thành quá xa, thân nhân* có thể đuổi kịp và giết người mặc dù người không đáng chết vì không có ác ý giết láng giềng mình. ⁷ Vì thế mà ta truyền cho các người phải chọn ba thành đó.

⁸ Hãy cẩn thận vâng theo mọi luật lệ này mà ta ban cho các người hôm nay. Hãy yêu mến Thượng Đế và làm theo ý muốn Ngài. Khi CHÚA là Thượng Đế các người nói rộng bờ cõi các người như Ngài đã hứa cùng tổ tiên các người, ban cho các người toàn thể đất đai Ngài hứa cùng họ, các người hãy chọn thêm ba thành trú ẩn nữa ⁹⁻¹⁰ để những người vô tội không phải bị giết trong xứ các người, xứ mà CHÚA là Thượng Đế đã ban cho các người làm sản nghiệp. Làm như thế các người sẽ không mắc tội để người vô tội chết oan.

¹¹ Nhưng nếu kẻ đó vốn ghét người láng giềng mình và sau khi rình rập, tấn công và giết chết người rồi chạy đến một trong các thành trú ẩn đó, ¹² thì các bộ lão của thành quê nhà nó phải cho bắt kẻ sát nhân. Họ phải giải nó về từ thành trú ẩn và giao nó cho thân nhân là người có nhiệm vụ trừng phạt kẻ sát nhân. ¹³ Đừng thương xót gì cả. Các người phải trừ khử khỏi

* **19:6:** thân nhân Nguyên văn, “kẻ báo thù huyết.” Khi một người bị giết thì thân nhân có nhiệm vụ tìm cách trừng phạt kẻ sát nhân.

Ít-ra-en tội giết người vô tội để mọi việc đều tốt đẹp cho các người.

Ranh giới phân chia đất

¹⁴ Đừng dời tảng đá dựng làm ranh giới của đất người láng giềng người mà xưa kia đã định. Nó làm dấu chỗ đất mà CHÚA là Thượng Đế ban cho các người làm sản nghiệp.

Luật lệ về nhân chứng

¹⁵ Một nhân chứng không đủ buộc tội một người. Trường hợp xét xử phải có hai hay ba nhân chứng.

¹⁶ Nếu nhân chứng khai dối và cố tình làm hại người nào, ¹⁷ thì hai bên đang tranh tụng phải đứng trước sự hiện diện của CHÚA, trước mặt các thầy tế lễ và quan án đương nhiệm. ¹⁸ Quan án phải điều tra vấn đề cho thật kỹ càng. Nhân chứng nào khai dối, bịa đặt điều gì về một đồng bào Ít-ra-en của mình ¹⁹ thì phải bị trừng phạt. Nó phải chịu cùng án phạt mà nó tìm cách làm cho người kia phải chịu. Người phải trừ khử điều ác ra khỏi các người. ²⁰ Dân chúng sẽ nghe điều đó và phát sợ để không ai trong vòng các người phạm điều ác như thế nữa.

²¹ Đừng thương xót ai cả. Mạng đến mạng, mắt đền mắt, răng đền răng, tay đền tay, chân đền chân.

20

Luật lệ về chiến tranh

¹ Khi các người ra trận đánh kẻ thù mình và thấy ngựa xe cùng đạo binh đông hơn mình thì đừng sợ. CHÚA là Thượng Đế, Đấng mang các người ra khỏi Ai-cập sẽ phù hộ người.

² Thầy tế lễ sẽ đến và nói chuyện với quân sĩ trước khi các người ra trận. ³ Người sẽ nói như sau, “Hỡi Ít-ra-en, hãy nghe đây! Hôm nay các người ra trận đánh quân thù mình. Đừng sợ hãi hay kinh hoảng. Đừng thất vọng hay e ngại chúng, ⁴ vì CHÚA là Thượng Đế các người đi với các người, đánh kẻ thù cho các người và ban cho người chiến thắng.”

⁵ Các sĩ quan cũng sẽ nói cùng quân sĩ mình như sau, “Có ai mới cất nhà mà chưa dâng cho Thượng Đế không? Người đó được phép trở về vì lỡ người chết trong chiến trận rồi kẻ khác sẽ dâng hiến nhà ấy chẳng. ⁶ Có ai trồng vườn nho mà chưa hưởng hoa lợi nó không? Người đó được phép trở về vì lỡ người chết trong chiến trận rồi kẻ khác sẽ hưởng vườn nho đó chẳng. ⁷ Có ai hứa hôn với một thiếu nữ mà chưa cưới không? Người đó được phép trở về vì lỡ người chết trong chiến trận rồi kẻ khác sẽ lấy nàng chẳng.”

⁸ Rồi các sĩ quan cũng sẽ nói, “Ở đây có ai sợ hãi không? Người đó được phép trở về kẻ người làm cho kẻ khác cũng mất can đảm chẳng.” ⁹ Sau khi các sĩ quan nói cùng các quân sĩ xong thì họ phải đề cử các cấp chỉ huy để lãnh đạo họ.

¹⁰ Khi người đi lên định đánh thành nào thì hãy đưa ra đề nghị hoà bình trước. ¹¹ Nếu họ chấp nhận đề nghị và mở cổng thành cho các người thì tất cả dân thành đó sẽ làm nô lệ phục vụ các người. ¹² Nhưng nếu họ bác bỏ đề nghị hoà bình và đánh các người thì các người hãy bao vây thành đó. ¹³ CHÚA là Thượng Đế các người sẽ trao thành đó cho các người. Hãy dùng gươm giết tất cả đàn ông, ¹⁴ các người có thể đoạt lấy mọi thứ khác trong thành cho mình. Hãy chiếm đoạt đàn bà, trẻ con, gia súc. Người có thể dùng các thứ đó mà CHÚA là Thượng Đế giao cho người từ tay kẻ thù. ¹⁵ Hãy làm như thế cho thành nào ở xa, không thuộc về các dân tộc gần đó.

¹⁶ Chớ chừa vật gì sống trong các thành thuộc vùng đất mà CHÚA là Thượng Đế sẽ ban cho các người. ¹⁷ Hãy tận diệt các dân sau đây: Hê-tít, A-mô-rít, Ca-na-an, Phê-ri-xít, Hê-vít và Giê-bu-sít theo như Thượng Đế đã truyền dạy. ¹⁸ Nếu không chúng nó sẽ dạy người thờ các thần chúng nó, và nếu người làm theo các điều gớm ghiếc đó tức các người phạm tội cùng CHÚA là Thượng Đế người.

¹⁹ Khi người bao vây và tấn công thành nào lâu ngày, tìm cách chiếm nó, thì đừng lấy rìu đốn hết các cây. Các người có thể ăn trái cây nhưng không được đốn cây. Các cây đó không phải là kẻ thù của người cho nên đừng gây chiến với chúng. ²⁰ Tuy nhiên người có thể đốn cây nào không thuộc loại cây ăn trái và dùng nó làm

phương tiện tấn công vách thành cho đến khi thành bị chiếm đoạt.

21

Tình cờ tìm thấy xác chết

¹ Giả sử có xác chết được người nào đó tình cờ bắt gặp trong ruộng thuộc về đất mà CHÚA là Thượng Đế ban cho người làm sản nghiệp mà không biết kẻ sát nhân là ai, ² thì các bô lão và quan án phải đi đến chỗ xác chết và đo khoảng cách từ đó đến thành phố gần nhất. ³ Các bô lão của thành gần nhất phải mang một con bò cái tơ chưa hề làm việc hay mang ách, ⁴ dẫn nó xuống một thung lũng chưa ai cày bừa hay trồng trọt gì và có suối chảy qua. Họ sẽ vắn cổ con bò tơ. ⁵ Rồi các thầy tế lễ, con cháu Lê-vi, sẽ tiến đến, vì họ là những người được CHÚA là Thượng Đế các người chọn để phục vụ Ngài và nhân danh CHÚA mà chúc phước. Họ là những người giải quyết các vụ phân tranh và hành hung. ⁶ Các bô lão của thành gần nhất nơi người bị giết sẽ rửa tay trên xác con bò tơ bị vắn cổ trong thung lũng. ⁷ Họ sẽ tuyên bố: “Chúng tôi không có giết người này, cũng không thấy ai làm việc đó. ⁸ Lạy CHÚA, xin tẩy sạch tội này ra khỏi dân Ít-ra-en của Ngài mà Ngài đã giải cứu. Xin đừng buộc tội dân Ít-ra-en của Ngài về việc giết người vô tội này.” Như thế tội sát nhân đó sẽ được miễn xá. ⁹ Và người sẽ gỡ mình ra khỏi tội giết người vô tội, vì người làm theo điều CHÚA cho là phải.

Lấy nữ tù nhân làm vợ

¹⁰ Khi người đi ra trận đánh quân thù, CHÚA sẽ khiến người đánh bại chúng và các người sẽ bắt chúng làm tù binh. ¹¹ Nếu người thấy có một phụ nữ đẹp trong số tù binh và thích nàng, thì người có thể lấy nàng làm vợ. ¹² Hãy mang nàng về nhà, nàng phải cạo đầu, cắt móng tay móng chân, ¹³ và thay áo quần mà nàng mặc khi người bắt nàng làm tù binh. Sau khi nàng đã ở trong nhà người và than khóc cha mẹ mình trong một tháng thì người có thể cưới nàng. Người sẽ làm chồng nàng, còn nàng sẽ là vợ người. ¹⁴ Nhưng nếu người không thích nàng nữa thì hãy để nàng đi đâu tùy ý. Người không được phép bán nàng lấy tiền hay bắt nàng làm nô lệ vì người đã tước đoạt danh dự nàng.

Con trưởng nam

¹⁵ Nếu ai có hai vợ, thương một người, ghét một người. Cả hai vợ đều có con trai với người. Nếu con trưởng nam thuộc về người vợ mình không thương ¹⁶ thì khi lập di chúc cho các con trai không được cho con trai người vợ mình thương phần của trưởng nam tức con của người vợ mình không thương. ¹⁷ Người phải cho đứa con trai trưởng gấp đôi phần của tất cả những gì mình có, dù rằng đứa con trưởng nam là con của người vợ mình không thương. Vì đứa con trai đó là bằng cứ đầu tiên cho thấy cha mình có thể có con, cho nên nó có quyền của con trưởng nam.

Con trai ngõ nghịch

¹⁸ Nếu ai có con trai ương ngạnh, chống báng và ngõ nghịch không vâng lời cha mẹ khi bị sửa dạy, ¹⁹ thì cha mẹ nó phải mang nó đến các bô lão nơi cửa thành. ²⁰ Và trình với họ rằng, “Con chúng tôi ương ngạnh và ngõ nghịch. Nó không chịu vâng lời chúng tôi. Nó ăn uống say sưa tối ngày.” ²¹ Sau đó các người trong thành phải ném đá cho nó chết. Hãy trừ khử điều ác trong các người để cho toàn dân Ít-ra-en nghe và sợ.

Các luật lệ khác

²² Nếu ai có tội đáng chết thì phải xử tử nó treo thây lên cây. ²³ Nhưng không được để thây treo qua đêm; phải chôn nội trong ngày đó, vì ai bị treo thây lên cây là bị Thượng Đế nguyên rủa. Người không được làm ô nhiễm đất mà CHÚA là Thượng Đế các người ban cho mình làm sản nghiệp.

22

¹ Nếu người thấy bò hay chiên của một đồng bào Ít-ra-en mình đi lạc thì đừng làm ngơ. Hãy dắt nó về cho chủ nó. ² Nếu chủ nó sống xa người hoặc nếu người không biết chủ là ai thì hãy mang con thú về nhà. Giữ nó cho đến khi người chủ đi tìm nó, rồi trả lại cho chủ. ³ Nếu người thấy lừa, áo quần, hay người đi lạc thì cũng làm như vậy. Đừng làm ngơ.

⁴ Nếu người thấy con lừa hay bò của đồng bào Ít-ra-en mình ngã quỵ trên đường thì đừng làm ngơ. Hãy giúp chủ nó đỡ nó dậy.

⁵ Đàn bà không được mặc đồ đàn ông, còn đàn ông cũng không được mặc đồ đàn bà. CHÚA ghét những ai làm như vậy.

⁶ Nếu người bắt gặp tổ chim bên đường, trên cây hay dưới đất và chim mẹ đang ấp chim con hay ấp trứng thì đừng bắt chim mẹ luôn với chim con. ⁷ Người có thể bắt chim con nhưng phải thả chim mẹ bay đi. Như thế cuộc đời người sẽ phước hạnh và sống lâu.

⁸ Khi người cất nhà mới thì phải xây một bức tường thấp quanh mái* để rũi có ai từ trên mái té xuống thì người không phải mang tội.

⁹ Đừng trồng hai loại hạt giống trong vườn nho người. Nếu không cả hai thứ phải dâng cho đền thờ.

¹⁰ Đừng bắt bò và lừa mang cùng một ách để đi cày.

¹¹ Đừng mặc áo bằng len và vải mịn dệt chung nhau.

¹² Hãy kết các miếng vải với nhau làm các tua nơi bốn viền áo người.

Luật về hôn nhân

¹³ Nếu ai kết hôn với một cô gái, ăn nằm với nàng rồi sau không thích nàng nữa, ¹⁴ đi nói xấu về nàng. Chẳng hạn như, “Tôi lấy cô này nhưng

* **22:8:** tường thấp quanh mái Vào thời xưa trong Ít-ra-en, nhà cửa thường có mái bằng để dùng làm thêm phòng. Luật này làm cho mái nhà an toàn hơn.

khi ăn nằm với nàng tôi thấy nàng không còn trinh trắng.”¹⁵ Thì cha mẹ cô gái phải trưng bằng cứ rằng con mình trinh trắng cho các bô lão tại cổng thành.¹⁶ Cha mẹ cô gái sẽ trình với các lãnh tụ, “Tôi gả con gái cho anh này làm vợ nhưng anh ta không thích nó nữa.¹⁷ Anh này đã tung tin láo khoét về con gái tôi. Anh bảo, ‘Con gái ông không còn trinh trắng,’ nhưng đây là bằng cứ chứng tỏ con gái tôi còn trinh.” Rồi cha mẹ nàng phải trưng miếng vải[†] cho các lãnh tụ thành phố,¹⁸ các lãnh tụ phải bắt người đó và trừng phạt nó.¹⁹ Họ phải bắt nó trả hai cân rưỡi bạc[‡] cho cha cô gái vì nó đã bêu xấu một trinh nữ của Ít-ra-en. Cô gái đó sẽ vẫn là vợ của nó. Suốt đời nó không thể ly dị nàng.

²⁰ Nhưng nếu điều người chồng nói về vợ mình là đúng, và rằng không có chứng cứ gì cho thấy nàng còn trinh trắng,²¹ thì người ta phải mang nàng đến cửa nhà cha nàng. Rồi các người đàn ông trong thành sẽ ném đá nàng chết. Nàng đã phạm một điều sỉ nhục trong Ít-ra-en vì đã giao hợp trước khi kết hôn. Người phải trừ khử điều gian ác ra khỏi các người.

Tội nhục dục

²² Nếu một người đàn ông bị bắt quả tang đang ăn nằm với vợ người khác thì cả người đàn bà và

[†] **22:17:** miếng vải Khăn trải giường mà cô dâu giữ trong đêm tân hôn để chứng tỏ cô ta còn trinh tiết khi lấy chồng. [‡] **22:19:** hai cân rưỡi bạc Hay “bốn mươi lạng.” Số tiền bồi thường này gấp đôi số tiền mà một người phải trả cho cha cô dâu khi lấy nàng. Xem thêm Phục 22:29.

người đàn ông giao hợp với nàng đều phải bị xử tử. Hãy trừ khử điều gian ác ra khỏi các người.

²³ Nếu một người đàn ông gặp một thiếu nữ còn trinh trong thành phố và giao hợp với nàng trong khi nàng đã đính hôn với một người đàn ông khác, ²⁴ thì người phải mang hai người ra cửa thành và ném đá chết cả hai. Phải giết người con gái vì nàng đang ở trong thành mà không kêu cứu. Phải giết người đàn ông vì giao hợp với vợ của người khác. Hãy trừ khử điều gian ác ra khỏi các người.

²⁵ Nhưng nếu người đàn ông gặp người con gái đã hứa hôn nơi đồng trống và cưỡng hiếp nàng thì chỉ có người đàn ông đã giao hợp với nàng bị xử tử mà thôi. ²⁶ Đừng đụng chạm gì đến người con gái vì nàng không làm điều gì đáng chết. Trường hợp đó giống như một người tấn công và giết láng giềng mình; ²⁷ người đàn ông gặp người con gái hứa hôn trong đồng ruộng và dù nàng có kêu thì cũng chẳng ai đến cứu.

²⁸ Nếu một người đàn ông gặp một thiếu nữ còn trinh chưa hứa hôn với ai rồi cưỡng hiếp nàng và sau này bị khám phá, ²⁹ thì người đó phải trả cho cha cô gái bốn mươi lượng bạc[§]. Người đó phải lấy cô gái vì đã làm nhục nàng, và suốt đời không được phép ly dị nàng.

§ 22:29: bốn mươi lượng bạc Món tiền này dùng làm của hồi môn, nghĩa là số tiền người đàn ông trả cho cha cô gái khi lấy nàng. Thường thường người cha dùng số tiền này để chăm sóc cho con gái mình nếu chồng nàng gặp bất hạnh.

³⁰ Không ai được phép lấy vợ của cha mình; như vậy là làm nhục cha mình.

23

Những người không được phép tham dự vào việc thờ kính

¹ Người bị thiếu không được tham dự vào hội đoàn của CHÚA. ² Con cái của hai người bị cấm kết hôn với nhau không được tham dự vào hội đoàn của CHÚA. Dù con cháu mười đời sau cũng vậy.

³ Không một người Am-môn hay Mô-áp được tham dự vào hội đoàn của CHÚA. Dù cho con cháu đến mười đời sau cũng vậy. ⁴ Vì dân Am-môn và Mô-áp không mang bánh và nước tiếp đón khi các người ra khỏi Ai-cập. Chúng còn thuê Ba-lam, con trai Bê-ô, từ Bê-tho, thuộc miền tây bắc Mê-sa-bô-ta-mi, đến để nguyện rửa các người. ⁵ Nhưng CHÚA là Thượng Đế các người không nghe Ba-lam. Ngài biến lời nguyện rửa ra phúc lành cho các người vì CHÚA là Thượng Đế các người yêu người. ⁶ Suốt đời các người đừng chúc hòa bình hay thành công cho chúng nó.

Những dân tộc mà Ít-ra-en phải chấp nhận

⁷ Đừng ghét người Ê-đôm vì họ là thân nhân gần của các người. Đừng ghét người Ai-cập vì các người là khách kiều ngụ trong xứ họ. ⁸ Con cháu của các dân đó đến đời thứ ba có thể tham dự vào hội đoàn của CHÚA.

Hãy giữ doanh trại cho sạch

⁹ Khi các người đóng trại trong lúc chiến tranh phải giữ cho trại được tinh khiết. ¹⁰ Nếu ai bị ô dơ trong đêm, phải ra bên ngoài doanh trại, không được trở vào. ¹¹ Đến chiều, người đó phải tắm, và đến khi mặt trời lặn thì được phép trở vào doanh trại.

¹² Hãy dành một chỗ bên ngoài doanh trại để người ta đi tiêu. ¹³ Hãy mang một cọc lều theo người để khi các người đi tiêu thì đào cái lỗ và lấp đất che phân lại. ¹⁴ Thượng Đế CHÚA các người đi quanh doanh trại để bảo vệ các người và đánh bại các kẻ thù cho các người cho nên doanh trại phải sạch sẽ. Ngài không muốn thấy điều gì như nhớp giữa vòng các người để Ngài không rời bỏ các người.

Các luật lệ khác

¹⁵ Nếu một tên nô lệ bỏ trốn đến nhà người thì đừng bắt giải về cho chủ nó. ¹⁶ Hãy để cho nó ở với người nơi nào nó thích, trong thành nào nó chọn. Đừng ngược đãi nó.

¹⁷ Không có một người đàn ông hay đàn bà nào trong Ít-ra-en được hành nghề mãi dâm trong đền thờ. ¹⁸ Không được dùng tiền thù lao của dĩ trai hay gái trong đền thờ của CHÚA để thực hiện lời hứa người với CHÚA vì Thượng Đế người ghét nghề mãi dâm.

¹⁹ Nếu người cho đồng bào Ít-ra-en mình vay mượn tiền hay thực phẩm thì đừng buộc họ trả lại nhiều hơn số họ mượn. ²⁰ Người có thể tính

tiền lời cho người ngoại quốc nhưng không được tính lời cho đồng bào Ít-ra-en của mình. Như thế Thượng Đế là CHÚA người sẽ ban phước cho mọi việc người làm trong xứ mà người sẽ vào nhận làm sản nghiệp.

²¹ Nếu người hứa dâng điều gì cho Thượng Đế, CHÚA người thì đừng chậm trễ trong việc thực hiện vì Thượng Đế, CHÚA đòi điều đó nơi người. Chậm trễ là phạm tội. ²² Nhưng nếu người không hứa gì thì không phạm tội. ²³ Hễ hứa điều gì thì làm điều ấy vì chính người đã tự hứa cùng Thượng Đế, CHÚA người.

²⁴ Khi vào vườn nho của lán giềng người thì muốn ăn bao nhiêu tùy ý nhưng không được hái nho bỏ vào túi. ²⁵ Khi đi vào ruộng lúa của lán giềng người thì người có thể lấy tay hái bông lúa nhưng không được dùng liềm để hái.

24

¹ Khi người nào lấy vợ rồi về sau không thích nàng nữa vì khám phá điều gì không tốt ở nàng thì hãy viết giấy ly dị, trao cho nàng rồi đuổi ra khỏi nhà. ² Sau khi nàng rời nhà người, nàng đi lấy người đàn ông khác, ³ rồi người chồng thứ hai cũng không thích nàng nên người viết giấy ly dị, trao cho nàng rồi đuổi ra khỏi nhà. Hoặc người chồng thứ hai qua đời. ⁴ Trong cả hai trường hợp thì người chồng thứ nhất đã ly dị nàng không được phép lấy nàng lần nữa vì nàng đã không còn tinh khiết nữa. CHÚA gồm

ghét điều đó. Đừng mang tội lỗi này vào trong xứ mà CHÚA sẽ ban cho các người làm sản nghiệp.

⁵ Ai mới cưới vợ thì không phải ra mặt trận hay trao cho nhiệm vụ gì. Người đó được phép ở nhà một năm để vui chơi với vợ mới cưới.

⁶ Nếu ai mắc nợ người điều gì thì đừng tịch thu thớt cối xay để trừ nợ, vì đó là phương tiện sinh sống của người.

⁷ Nếu ai bắt cóc một đồng bào Ít-ra-en của mình để làm nô lệ hay đem bán thì kẻ đó phải bị xử tử. Hãy trừ khử điều ác ra khỏi các người.

⁸ Phải cẩn thận khi ai mắc bệnh ngoài da. Hãy làm đúng theo như các thầy tế lễ, người Lê-vi dạy bảo các người, cẩn thận làm theo điều ta đã truyền dạy họ. ⁹ Hãy nhớ điều Thượng Đế, CHÚA các người làm cho Mi-ri-am trên đường các người đi ra khỏi Ai-cập.

¹⁰ Khi người cho láng giềng mình mượn vật gì thì đừng vào nhà họ để siết đồ. ¹¹ Hãy đứng ngoài để họ vào nhà lấy vật họ hứa với người.

¹² Nếu có người nghèo nào dùng áo để thế món nợ họ mượn người thì đừng giữ áo đó qua đêm.

¹³ Hãy trả áo lại cho họ lúc mặt trời lặn vì họ cần áo đó để ngủ, và sẽ rất biết ơn người. Thượng Đế, CHÚA người sẽ thấy rằng người làm điều phải.

¹⁴ Đừng lường công của tôi tớ người thuê làm việc vì họ nghèo khổ và túng thiếu dù người đó là đồng bào Ít-ra-en của người hay người ngoại quốc sống trong thành các người cũng vậy.

¹⁵ Hãy trả lương cho họ mỗi ngày trước khi mặt trời lặn vì họ nghèo khổ và cần tiền. Nếu không họ sẽ kêu ca cùng CHÚA về người và người sẽ mang tội.

¹⁶ Nếu con cái làm bậy thì không được xử tử cha mẹ, và nếu cha mẹ làm bậy cũng không được xử tử con cái. Mỗi người sẽ phải chết vì tội mình.

¹⁷ Đừng đối xử bất công đối với người ngoại quốc hay trẻ mồ côi. Đừng lấy áo của quả phụ để cầm thế nợ. ¹⁸ Nên nhớ các người đã từng làm nô lệ trong xứ Ai-cập, và Thượng Đế, CHÚA người giải cứu người ra khỏi đó. Vì thế mà ta truyền cho người phải làm điều này.

¹⁹ Khi người gặt lúa trong đồng và bỏ sót một bó lúa thì đừng trở lại lấy. Hãy để lúa đó cho khách ngoại quốc, cô nhi quả phụ để Thượng Đế, CHÚA người ban phước cho người. ²⁰ Khi người đập cây ô liu để làm rụng trái thì đừng đập lần thứ nhì. Hãy để trái còn sót lại cho người ngoại quốc và cô nhi quả phụ. ²¹ Khi người hái nho trong vườn nho mình thì đừng hái lần thứ nhì. Hãy để trái còn sót lại cho cô nhi quả phụ. ²² Nhớ rằng các người đã từng làm nô lệ trong xứ Ai-cập, cho nên ta truyền cho các người làm những điều này.

25

¹ Khi hai người có chuyện tranh tụng và đưa nhau ra tòa thì các quan án sẽ phân xử. Họ sẽ xử một bên phải, bên kia quấy. ² Nếu bên quấy

bị phạt đòn thì quan án sẽ bắt người đó nằm xuống và chịu đòn trước mặt mình. Số roi quất phải tương xứng với tội phạm. ³ Nhưng không được quất quá bốn chục roi, vì như thế sẽ làm nhục người đó trước mặt các người khác.

⁴ Khi con bò đang đập lúa thì đừng khớp mõm nó.

⁵ Nếu hai anh em sống chung nhau, một người qua đời không có con trai thì người vợ góa không được lấy ai ngoài gia đình chồng mình. Anh hay em trai của chồng phải lấy nàng, đó là nhiệm vụ của anh em chồng. ⁶ Đứa con trai đầu tiên nàng sinh ra sẽ xem như con của người anh hay người em quá cố để tên của người không bị mất trong dân Ít-ra-en. ⁷ Nhưng nếu anh hay em chồng không muốn lấy vợ góa của anh hay em mình thì nàng sẽ đi gặp các bô lão nơi cổng thành và trình, “Anh hoặc em chồng tôi không muốn lưu danh cho anh em mình trong Ít-ra-en. Anh ta không chịu làm bốn phận đối với tôi.” ⁸ Các bô lão trong thành phải cho gọi và nói chuyện với người đó. Nhưng nếu người ngoan cố và nhất quyết bảo, “Tôi không muốn lấy chị này,” ⁹ thì người đàn bà phải tiến đến trước mặt người và trước mặt các lãnh tụ. Nàng sẽ cởi một chiếc dép của người đó, nhổ vào mặt người và bảo, “Người không chịu tiếp nối dòng dõi anh em mình sẽ được đối xử như thế này!” ¹⁰ Từ đó về sau gia đình người sẽ mang danh là Gia đình Không Có Dép trong toàn cõi Ít-ra-en.

¹¹ Nếu hai người đàn ông đang đánh nhau rồi

vợ của một trong hai người đến can nhưng lại nắm người kia nơi chỗ kín, ¹² thì người phải chặt tay nàng. Người không được thương xót.

¹³ Đùng mang theo hai trái cân với người, một cái nặng, một cái nhẹ. ¹⁴ Đùng giữ hai loại đơn vị đo lường trong nhà người, một cái lớn, một cái nhỏ. ¹⁵ Người phải có trái cân và lường đúng và lương thiện để người được sống lâu trên đất mà Thượng Đế, CHÚA người ban cho người. ¹⁶ CHÚA là Thượng Đế người ghét những ai bất lương và dùng đơn vị cân lường giả.

Phải tiêu diệt người A-ma-léc

¹⁷ Hãy nhớ lại điều dân A-ma-léc làm cho người khi người ra khỏi Ai-cập. ¹⁸ Khi các người mệt mỏi và đuối sức, chúng đón các người trên đường và tấn công những kẻ bị rớt lại phía sau. Chúng không kính sợ Thượng Đế. ¹⁹ Sau khi Thượng Đế, CHÚA người ban cho người bình yên khỏi các kẻ thù xung quanh trong xứ mà Ngài ban cho người làm sản nghiệp thì các người hãy tiêu diệt những kỷ niệm về dân A-ma-léc khỏi mặt đất. Đùng quên điều đó!

26

Mùa gặt đầu tiên

¹ Khi người đi vào xứ mà Thượng Đế, CHÚA người ban cho người làm sản nghiệp, để chiếm và sống ở đó, ² hãy lấy một số sản vật của mùa gặt đầu tiên từ các mùa màng mọc trong đất mà Thượng Đế, CHÚA người ban cho người. Để

các món đó vào một cái giỏ và mang đến nơi Thượng Đế, CHÚA người sẽ chọn để thờ phụng. ³ Hãy nói với thầy tế lễ đương nhiệm lúc đó như sau, “Hôm nay tôi tuyên bố trước mặt CHÚA là Thượng Đế ông rằng tôi đã vào xứ mà CHÚA đã hứa ban cho tổ tiên chúng tôi.”

⁴ Thầy tế lễ sẽ lấy cái giỏ của người và đặt xuống trước mặt bàn thờ của CHÚA là Thượng Đế người. ⁵ Rồi người sẽ tuyên bố trước mặt CHÚA là Thượng Đế người như sau: “Tổ tiên tôi là một người A-ram* du mục. Ông đi xuống Ai-cập với một số ít người nhưng họ trở thành một dân lớn, hùng mạnh và đông đảo ở đó. ⁶ Người Ai-cập rất tàn ác với chúng tôi, hành hạ chúng tôi và bắt chúng tôi làm việc cực nhọc. ⁷ Cho nên chúng tôi kêu la cùng CHÚA, Thượng Đế của tổ tiên chúng tôi, Ngài liền nghe chúng tôi. Khi Ngài thấy nỗi khổ cực của chúng tôi, ⁸ CHÚA mang chúng tôi ra khỏi Ai-cập bằng quyền năng lớn lao của Ngài và dùng những sự kinh hoàng, dấu kỳ và phép lạ, ⁹ rồi Ngài mang chúng tôi đến đây và cho chúng tôi đất phì nhiêu này. ¹⁰ Nay tôi dâng một phần của mùa gặt đầu tiên từ đất mà CHÚA đã ban cho tôi.”

Hãy đặt cái giỏ trước mặt CHÚA, là Thượng Đế người rồi bái lạy trước mặt Ngài. ¹¹ Sau đó, người, người Lê-vi, và những người ngoại quốc sống giữa người sẽ chung vui vì CHÚA,

* **26:5:** người A-ram Người thuộc xứ Xy-ri xưa. Đây có thể ám chỉ là Áp-ra-ham, Y-sác, và có thể Gia-cốp nữa.

là Thượng Đế người đã ban những vật tốt cho người và gia đình người.

¹² Hãy mang một phần mười của tất cả mùa màng trong năm thứ ba tức năm mà người phải dâng một phần mười. Dâng phần đó cho người Lê-vi, người ngoại quốc, cô nhi quả phụ để họ ăn no đủ trong thành người. ¹³ Sau đó người sẽ thưa với CHÚA, là Thượng Đế người rằng, “Tôi đã lấy từ trong nhà tôi phần của mùa màng thuộc về Thượng Đế, tôi đã giao phần đó cho người Lê-vi, người ngoại quốc, và cô nhi quả phụ. Tôi đã làm mọi điều theo như Ngài truyền dạy không bỏ sót điều gì. ¹⁴ Tôi không có ăn món gì trong phần thánh trong khi tôi đau buồn. Tôi không có lấy món gì trong khi tôi bị nhớ nhớp, và tôi cũng không có dâng phần đó cho người chết. Tôi đã vâng lời Ngài, CHÚA, là Thượng Đế tôi, và làm y theo mọi điều Ngài truyền dạy tôi. ¹⁵ Cho nên xin CHÚA từ nơi cao cả của Ngài nhìn xuống. Xin ban phước cho dân Ít-ra-en của Ngài và chúc phước cho đất mà Ngài đã ban cho chúng tôi, một mảnh đất phì nhiêu mà Ngài đã hứa ban cho tổ tiên chúng tôi.”

Hãy vâng theo mệnh lệnh Chúa

¹⁶ Hôm nay CHÚA, là Thượng Đế các người truyền dạy các người phải vâng theo tất cả các luật lệ và qui tắc này; hãy hết lòng và hết linh hồn vâng theo. ¹⁷ Hôm nay người đã khẳng định rằng CHÚA là Thượng Đế người và người đã hứa làm theo ý muốn Ngài, tức vâng giữ các qui tắc,

mệnh lệnh, luật lệ và vâng theo lời Ngài. Ngài đã tuyên bố rằng người sẽ vâng lời Ngài. ¹⁸ Và hôm nay CHÚA đã tuyên bố rằng người là dân của Ngài, như Ngài đã hứa cùng người. Nhưng người phải vâng theo mệnh lệnh Ngài. ¹⁹ Ngài sẽ làm cho người thành một dân lớn hơn tất cả các dân mà Ngài đã tạo dựng. Ngài sẽ ban cho người lời ca ngợi, danh tiếng, vinh dự, và người sẽ thành một dân thánh cho CHÚA, là Thượng Đế người, theo như Ngài đã hứa.

27

Luật lệ để xác nhận giao ước

¹ Rồi Mô-se, cùng với các bô lão Ít-ra-en, truyền dặn dân chúng như sau, “Hãy giữ mọi mệnh lệnh ta ban cho người hôm nay. ² Ít lâu nữa các người sẽ băng qua sông Giô-đanh đi vào đất mà CHÚA, là Thượng Đế sẽ ban cho người. Trong ngày đó, hãy dựng một vài tảng đá lớn và lấy vôi trét lên. ³ Sau khi người băng qua thì ghi những lời giáo huấn sau đây lên đó. Rồi người sẽ vào xứ mà CHÚA, là Thượng Đế người ban cho người, một xứ phì nhiêu, như CHÚA là Thượng Đế của tổ tiên người đã hứa.

⁴ Sau khi người băng qua sông Giô-đanh, hãy dựng các tảng đá này trên núi Ê-ban, như ta truyền dặn người hôm nay, và lấy vôi trét lên. ⁵ Dựng một bàn thờ bằng đá tại đó cho CHÚA là Thượng Đế người, nhưng không được dùng dụng cụ bằng sắt để đẽo đá; ⁶ Hãy dựng bàn

thờ cho CHÚA, là Thượng Đế, dùng các tảng đá nguyên. Hãy dâng các của lễ thiêu trên đó cho CHÚA, là Thượng Đế người, ⁷ và dâng của lễ thân hữu, rồi ăn uống và vui chơi trước mặt CHÚA là Thượng Đế người. ⁸ Rồi khắc rõ ràng những lời của các luật lệ sau đây trên các tảng đá ấy.”

Những lời ghi trong luật lệ

⁹ Rồi Mô-se và người Lê-vi là các thầy tế lễ nói với toàn thể dân Ít-ra-en như sau, “Toàn dân Ít-ra-en, hãy im lặng nghe đây! Hôm nay các người đã trở thành dân của CHÚA, là Thượng Đế người. ¹⁰ Hãy vâng lời CHÚA, là Thượng Đế người và giữ mọi mệnh lệnh cùng luật lệ ta ban cho người hôm nay.”

¹¹ Hôm đó Mô-se truyền cho dân chúng mệnh lệnh này: ¹² Khi người băng qua sông Giô-đanh, các chi tộc sau đây sẽ đứng trên núi Ghê-ri-xim để chúc phước cho dân chúng: Xi-mê-ôn, Lê-vi, Giu-đa, Y-xa-ca, Giô-xép, và Bên-gia-min. ¹³ Còn các chi tộc sau đây sẽ đứng trên núi Ê-banh để loan báo những lời nguyện rửa: Ru-bên, Gát, A-se, Xa-bu-ôn, Đan, và Nép-ta-li.

¹⁴ Người Lê-vi sẽ nói lớn cùng cả dân Ít-ra-en rằng: ¹⁵ “Ai làm hình tượng hay tượng chạm và lên lút dựng nó lên, người đó sẽ bị nguyện rửa vì CHÚA ghét các hình tượng do con người làm ra.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

¹⁶ “Ai không tôn kính cha mẹ mình sẽ bị nguyện rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

17 “Ai dời tảng đá dùng làm ranh giới đất* của người láng giềng mình sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

18 “Ai dẫn người mù đi lầm đường sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

19 “Ai ngăn cản công lý thi hành cho người ngoại quốc hay cô nhi quả phụ sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

20 “Ai ăn nằm với vợ của cha mình sẽ bị nguyên rửa vì đó là điều sỉ nhục cho cha mình.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

21 “Ai ăn nằm với thú vật sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

22 “Ai ăn nằm với chị em mình, dù cho chị em đó là con gái của cha, hay con gái của mẹ mình sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

23 “Ai ăn nằm với mẹ vợ mình sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

24 “Ai lén lút giết người láng giềng mình sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

25 “Ai nhận tiền để giết người vô tội sẽ bị nguyên rửa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

* 27:17: tảng đá dùng làm ranh giới đất Một tảng đá hay một dấu hiệu làm lằn ranh phân chia đất.

26 “Ai không tôn trọng và làm theo các lời của luật lệ này sẽ bị nguyên rủa.”

Toàn dân phải nói, “A-men!”

28

Phúc lành vì vâng lời

1 Người phải hoàn toàn vâng lời CHÚA là Thượng Đế người và cẩn thận tuân theo mọi mệnh lệnh mà ta ban cho người hôm nay. Rồi CHÚA là Thượng Đế người sẽ làm cho người lớn hơn mọi dân trên đất. 2 Hãy vâng lời CHÚA là Thượng Đế người để các phúc lành sau đây đến và bao phủ người.

3 Người sẽ được ban phước trong thành và trong xứ.

4 Người sẽ hưởng phúc, được đông con và trúng mùa; bầy súc vật người cũng sẽ được phước, đông đảo bò con, và đàn chiên người cũng đông chiên con.

5 Giỏ thức ăn và nhà bếp người cũng sẽ được phước.

6 Người sẽ được phước khi người đi vào và khi đi ra.

7 CHÚA sẽ giúp người đánh bại kẻ thù đến tấn công người. Chúng đến tấn công người một phía nhưng sẽ chạy trốn khỏi người tứ phía.

8 CHÚA là Thượng Đế người sẽ ban phước cho người lương thực đầy kho và ban phước cho

những gì người làm. Ngài sẽ ban phước cho đất mà Ngài cấp cho người. ⁹ CHÚA sẽ làm cho người thành dân thánh cho Ngài như Ngài đã hứa. Nhưng người phải vâng theo mệnh lệnh Ngài và làm theo ý muốn Ngài. ¹⁰ Rồi mọi người trên đất sẽ thấy rằng người là dân của CHÚA, và họ sẽ sợ người.

¹¹ CHÚA sẽ làm cho người giàu có: Người sẽ có đông con cái, gia súc người sẽ sinh nhiều con, và đất người sẽ sản xuất ra mùa màng tốt đẹp. Đó là đất mà CHÚA đã hứa cùng tổ tiên là sẽ ban cho người. ¹² CHÚA sẽ mở cửa các kho trên trời để mưa thuận gió hòa trên đất người, và Ngài sẽ ban phước cho mọi điều người làm. Người sẽ khiến các nước khác vay mượn nhưng người sẽ không vay mượn ai. ¹³ CHÚA sẽ khiến cho người làm đầu chó không phải đuôi; người sẽ ở trên cùng chứ không ở dưới chót. Nhưng người phải vâng theo mệnh lệnh CHÚA là Thượng Đế người là mệnh lệnh ta ban cho người hôm nay. Phải cẩn thận vâng theo. ¹⁴ Đừng trái mệnh lệnh gì mà ta truyền dạy người hôm nay. Hãy làm đúng theo mệnh lệnh ta truyền hôm nay. Đừng đi theo và phục vụ các thần khác.

Nguyên rửa vì bất tuân luật lệ Chúa

¹⁵ Nhưng nếu người không vâng theo CHÚA là Thượng Đế người và không cẩn thận làm theo các mệnh lệnh và luật lệ ta ban cho người hôm nay thì những điều nguyên rửa sau đây sẽ đến và đeo đẳng theo người:

- 16 Người sẽ bị nguyên rửa trong thành và bị nguyên rửa trong đồng ruộng.
- 17 Giỏ thực phẩm và nhà bếp người sẽ bị nguyên rửa.
- 18 Người sẽ bị nguyên rửa vì sẽ ít con, bị mất mùa; các bầy bò con và đàn chiên con của người cũng sẽ bị nguyên rửa.
- 19 Người sẽ bị nguyên rửa khi đi vào và đi ra.

20 CHÚA sẽ sai những điều rửa sả, hỗn loạn và trừng phạt đến trên bất cứ điều gì người làm. Người sẽ bị tiêu diệt và hủy hoại bất thần vì từ bỏ CHÚA là điều sai bậy. 21 CHÚA sẽ sai những bệnh tật khủng khiếp đến trên người và tiêu diệt người khỏi đất mà người sẽ vào nhận lãnh. 22 CHÚA sẽ dùng bệnh tật, sốt rét, sưng phù, hạn hán, bệnh cây cối, và mốc meo* trừng phạt người cho đến khi người chết. 23 Bầu trời trên đầu người sẽ cứng như đồng, đất bên dưới người sẽ trở như sắt. 24 CHÚA sẽ biến mưa thành bụi và cát rơi trên người cho đến khi người bị tiêu diệt.

25 CHÚA sẽ giúp kẻ thù đánh bại người. Người sẽ đánh chúng một phía mà sẽ bỏ chạy tứ phía. Người sẽ trở thành một điều gớm ghiếc cho mọi nước trên đất. 26 Xác người sẽ làm mồi cho chim trời và dã thú, không ai đuổi chúng nó đi.

* **28:22:** mốc meo Đây có thể là bệnh khô cằn làm cho gié lúa trở thành úa vàng, không thể làm giống được.

²⁷ CHÚA sẽ dùng ung nhọt trừng phạt người như người Ai-cập đã bị. Người sẽ bị sưng phù, lở loét, ngứa ngáy không thể chữa được. ²⁸ CHÚA sẽ khiến người bị điên khùng, mù lòa, và bấn loạn thần kinh. ²⁹ Người sẽ sờ soạn giữa ban ngày như người mù. Người sẽ thất bại trong mọi việc. Người ta sẽ làm hại người và đánh cắp đồ của người mỗi ngày, không ai cứu người cả.

³⁰ Người sẽ hứa hôn nhưng một người đàn ông khác sẽ cưỡng hiếp nàng. Người sẽ cất nhà nhưng không được ở. Người sẽ trồng vườn nho nhưng không được ăn trái. ³¹ Bò của người sẽ bị giết trước mắt người nhưng người không ăn được miếng thịt nào của nó. Lừa của người sẽ bị cướp khỏi tay người, không trả lại. Chiên của người sẽ được trao cho kẻ thù người, không ai cứu người cả.

³² Con trai và con gái người sẽ bị bắt giải qua xứ khác, và người sẽ mòn mỏi trông chờ chúng nó mỗi ngày, nhưng người không làm gì được.

³³ Những người người không quen biết sẽ ăn mùa màng của đất người và công khó người làm ra. Người sẽ bị ngược đãi và hành hạ suốt đời người. ³⁴ Những điều người nhìn thấy sẽ khiến người phát khùng. ³⁵ CHÚA sẽ khiến đầu gối và chân người bị ung nhọt đau nhức mà không chữa được. Ung nhọt sẽ lan từ bàn chân cho đến đỉnh đầu người.

³⁶ CHÚA sẽ đưa người và vua người đến một nước xa lạ mà cả người lẫn tổ tiên chưa hề biết. Nơi đó người sẽ phục vụ các thần khác làm

bằng gỗ và bằng đá. ³⁷ Các dân tộc mà CHÚA đưa người đến sẽ sửng sốt khi nhìn thấy người; chúng sẽ chê cười và chế nhạo người.

³⁸ Người sẽ gieo nhiều mà chẳng gặt được bao nhiêu, vì cào cào sẽ ăn mùa màng người. ³⁹ Người sẽ vất vả trồng vườn nho nhưng không được hái trái hay uống rượu nho vì sâu bọ sẽ ăn hết trái. ⁴⁰ Người sẽ có cây ô liu trong khắp xứ nhưng sẽ chẳng có dầu ô liu vì trái rụng sớm. ⁴¹ Người sẽ có con trai và con gái nhưng không giữ chúng được với người vì chúng sẽ bị bắt làm tù binh. ⁴² Cào cào sẽ hủy hoại tất cả cây cối và mùa màng người. ⁴³ Người ngoại quốc sống giữa người sẽ càng ngày càng mạnh, còn người sẽ càng ngày càng yếu. ⁴⁴ Người ngoại quốc sẽ cho người vay nhưng người không thể cho họ vay. Họ sẽ như cái đầu, còn người sẽ như cái đuôi.

⁴⁵ Tất cả những điều nguyên rủa này sẽ xảy đến cho người. Chúng sẽ đuổi theo, bắt kịp và tiêu diệt người vì người không vâng lời CHÚA là Thượng Đế người và không giữ những mệnh lệnh và luật lệ Ngài ban cho người. ⁴⁶ Những điều nguyên rủa sẽ là dấu hiệu và điều quái dị cho người và dòng dõi người đời đời.

⁴⁷ Người đã có đủ thứ nhưng người không vui lòng phục vụ CHÚA là Thượng Đế người với tấm lòng trong sạch, ⁴⁸ cho nên người sẽ phải phục vụ các kẻ thù mà CHÚA sai đến nghịch cùng người. Người sẽ bị đói khát, trần truồng, nghèo

khó. CHÚA sẽ đặt trên người một ách nặng cho đến khi Ngài đã tiêu diệt người.

Sự nguyên rủa từ một quốc gia thù nghịch

⁴⁹ CHÚA sẽ mang một quốc gia nghịch người đến từ nơi rất xa, cuối quả đất. Chúng sẽ vồ người như chim ưng vồ mồi. Người sẽ không hiểu ngôn ngữ của chúng, ⁵⁰ chúng trông rất hung tợn. Chúng sẽ không kiêng nể người già, cũng không thương xót người trẻ. ⁵¹ Chúng sẽ ăn bò con từ bầy người, gặt lúa của ruộng người, còn người sẽ bị tiêu diệt. Chúng sẽ không chừa cho người một hạt thóc, rượu mới, dầu hay bò con trong bầy, hay chiên con nào trong đàn. Người sẽ bị tàn hại.

⁵² Quốc gia đó sẽ bao vây và tấn công tất cả các thành phố người. Người ỷ lại vào các tường cao và vững chắc nhưng chúng sẽ đổ xuống. Quốc gia đó sẽ bao vây tất cả các thành phố người trong bất cứ vùng đất nào mà CHÚA là Thượng Đế người ban cho người. ⁵³ Kẻ thù người sẽ bao vây người. Chúng sẽ bỏ người đói đến nỗi người sẽ ăn thịt con mình, ăn xác con trai con gái mà CHÚA là Thượng Đế đã ban cho người.

⁵⁴ Dù người hiền hòa và nhân từ nhất trong vòng các người cũng sẽ trở nên hung bạo đối với anh em, vợ mà mình yêu, cùng với con cái nào còn sống. ⁵⁵ Người đó sẽ không san sẻ thịt của con cái mà mình đang ăn với ai cả vì người chỉ còn có món đó là đồ ăn thôi. Kẻ thù người sẽ

bao vây người và khiến người đói khổ trong tất cả các thành phố người.

⁵⁶ Người đàn bà hiền hòa và nhân từ nhất trong vòng các người, hiền hòa và nhân từ đến nỗi không muốn dẫm chân lên đất cũng sẽ trở nên hung bạo đối với chồng con mà mình thương.

⁵⁷ Người đó sẽ sinh con nhưng sẽ định bụng ăn thịt và ăn lá nhau nó. Người sẽ ăn lén trong khi kẻ thù bao vây thành. Các kẻ thù đó sẽ bỏ đói người trong tất cả các thành phố người.

⁵⁸ Hãy cẩn thận vâng theo những lời giáo huấn viết trong sách này. Người phải tôn trọng danh vinh hiển và đáng kính của CHÚA là Thượng Đế người, ⁵⁹ nếu không CHÚA sẽ mang các bệnh tật kinh khủng đến cho người và dòng dõi người. Người sẽ bị bệnh tật lâu dài và trầm trọng, những chứng bệnh khốn khổ trường kỳ. ⁶⁰ Ngài sẽ cho các người những bệnh tật của Ai-cập mà người sợ, và những bệnh đó sẽ đeo đẳng theo người. ⁶¹ CHÚA cũng sẽ cho người mọi thứ bệnh tật không ghi trong Sách Luật này, cho đến khi người bị tiêu diệt. ⁶² Các người có thể đông hơn sao trên trời nhưng sẽ còn sót lại rất ít vì người không vâng theo CHÚA là Thượng Đế người.

⁶³ Trước kia CHÚA đã vui lòng về người và ban cho người các vật tốt, khiến người gia tăng thêm nhiều ra sao, thì Ngài cũng sẽ vui mà tàn hại và tiêu diệt người, và người sẽ bị đem ra khỏi đất mà người sắp vào để nhận làm sản nghiệp như thế. ⁶⁴ Rồi CHÚA sẽ phân tán người ra khắp

các dân từ cuối đầu này cho đến cuối đầu kia của đất. Nơi đó người sẽ phục vụ các thần khác bằng gỗ và bằng đá, các thần mà cả người lẫn tổ tiên người chưa hề biết.

⁶⁵ Người sẽ không được an nghỉ giữa các dân đó, vì không chỗ nào thuộc về người cả. CHÚA sẽ khiến tâm thần người lo lắng, mắt người lòa, linh hồn người sầu não. ⁶⁶ Người sẽ sống trong nguy hiểm và sợ sệt cả ngày lẫn đêm. Người không biết chắc mình sẽ sống được bao lâu nữa. ⁶⁷ Buổi sáng người sẽ nói, “Ước gì là buổi chiều,” và đến chiều người sẽ nói, “Ước gì là buổi sáng.” Sự kinh hoàng sẽ xâm nhập lòng người, những điều người mục kích sẽ làm người hoảng sợ. ⁶⁸ CHÚA sẽ đưa trả người về Ai-cập bằng tàu bè, mặc dù ta, Mô-se, đã bảo rằng người sẽ không bao giờ trở lại đó nữa. Ở đó người sẽ tìm cách bán mình làm tôi mọi cho kẻ thù nhưng chẳng ai mua.

29

Giao ước trong xứ Mô-áp

¹ CHÚA truyền dạy Mô-se lập một giao ước với dân Ít-ra-en trong xứ Mô-áp ngoài giao ước Ngài đã lập với họ ở núi Si-nai. Sau đây là lời của giao ước đó.

² Mô-se triệu tập tất cả dân Ít-ra-en lại và bảo họ rằng: Người đã thấy mọi điều CHÚA làm trước mắt các người cho vua Ai-cập và các quần thần người và toàn thể xứ đó. ³ Chính mắt người

trông thấy những tai họa lớn, những dấu kỳ và các phép lạ. ⁴ Nhưng cho đến hôm nay Ngài chưa ban cho người trí tuệ; người chưa thực sự hiểu điều mắt mình thấy và tai mình nghe. ⁵ Ta đã dẫn người qua sa mạc trong bốn mươi năm, trong suốt thời gian đó áo người không cũ, giày người không mòn. ⁶ Người không ăn bánh hay uống rượu hoặc thức gì say. Như thế để cho người biết ta là CHÚA và là Thượng Đế người.

⁷ Khi người đi đến đây, Xi-hôn vua Hết-bôn và Óc, vua của Ba-san đi ra đánh chúng ta nhưng chúng ta đánh bại chúng. ⁸ Chúng ta chiếm xứ chúng và cấp đất đó cho các chi tộc Ru-bên, Gát, và phân nửa chi tộc Ma-na-xe miền đông làm sản nghiệp. ⁹ Người phải cẩn thận vâng theo mọi điều trong giao ước này để người thành công trong mọi việc mình làm.

¹⁰ Hôm nay tất cả các người đứng đây trước mặt CHÚA là Thượng Đế người, gồm các lãnh tụ và người có chức phận, các bô lão, các sĩ quan, cùng các người khác trong Ít-ra-en, ¹¹ vợ con các người cùng những người ngoại quốc sống giữa các người để đón củi và xách nước cho các người. ¹² Hôm nay người có mặt ở đây để lập giao ước và cam kết với CHÚA là Thượng Đế người, giao ước mà CHÚA là Thượng Đế lập với người hôm nay. ¹³ Giao ước này sẽ khiến người trở thành dân của CHÚA hôm nay. Ngài sẽ là Thượng Đế người như Ngài đã bảo người và như Ngài đã hứa cùng tổ tiên người là Áp-

ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp. ¹⁴ Nhưng không phải ta chỉ lập giao ước và hứa những lời này với người ¹⁵ là những người có mặt tại đây trước mặt CHÚA là Thượng Đế người mà còn với những người không có mặt ở đây nữa. ¹⁶ Người đã biết chúng ta sống như thế nào ở Ai-cập và chúng ta đi qua các xứ khác ra sao khi chúng ta đến đây. ¹⁷ Người thấy những tượng chạm đáng gớm ghiếc của chúng làm bằng gỗ, đá, bạc và vàng. ¹⁸ Hãy làm sao để không có đàn ông, đàn bà, họ hàng, hay chi tộc nào trong vòng các người rời bỏ CHÚA là Thượng Đế người để đi thờ thần của các dân tộc khác. Chúng sẽ như cây ra trái đắng và độc hại cho người.

¹⁹ Đó là những kẻ nghe lời nguyện rủa này mà tự trấn an, “Chúng ta sẽ bình yên dù cho chúng ta tiếp tục làm theo ý mình đi nữa.” Đó là những kẻ sẽ tiêu hủy hết đất đai của người, cả đất ướt và khô. ²⁰ CHÚA sẽ không tha thứ chúng. Con thịnh nộ của Ngài sẽ như lửa thiêu đốt chúng, và mọi điều nguyện rủa ghi trong sách này sẽ đến với chúng. CHÚA sẽ hủy diệt mọi kỷ niệm về chúng khỏi mặt đất. ²¹ Ngài sẽ tách chúng ra khỏi các chi tộc trong Ít-ra-en để trừng phạt chúng. Tất cả những điều nguyện rủa trong Giao Ước ghi trong Sách Luật này sẽ xảy đến với chúng.

²² Con cái các người sinh ra sau người, cũng như người ngoại quốc từ các xứ xa, sẽ thấy những đại họa đến cho xứ này và bệnh tật mà

CHÚA mang đến. Chúng sẽ bảo, ²³ “Đất này không còn gì ngoài than cháy đỏ và muối. Không trồng trọt gì được, không có gì mọc, không có gì ra bông. Giống như Xô-đôm và Gô-mô-rơ, như Ách-ma và Xê-bô-im mà CHÚA tiêu diệt trong cơn giận Ngài.”

²⁴ Các dân tộc khác sẽ hỏi, “Tại sao CHÚA đã làm thế này cho xứ? Tại sao Ngài nổi giận như vậy?” ²⁵ Người ta sẽ trả lời, “Tại vì dân chúng đã vi phạm giao ước của CHÚA, Thượng Đế của tổ tiên họ mà Ngài đã lập cùng họ khi Ngài mang họ ra khỏi xứ Ai-cập. ²⁶ Họ đi thờ các thần khác và cúi lạy các thần mà họ không hề biết. CHÚA không cho phép chuyện đó ²⁷ cho nên Ngài nổi giận cùng xứ và mang đến những điều nguyền rủa cho đất là những lời đã được ghi trong sách này. ²⁸ Vì CHÚA đã nổi thịnh nộ cùng họ cho nên Ngài ném họ ra khỏi quê hương và đày họ qua một xứ khác là nơi họ hiện sống.”

²⁹ Có một số điều CHÚA là Thượng Đế chúng ta giữ kín, nhưng cũng có một số điều Ngài cho chúng ta biết. Những điều đó thuộc về chúng ta và con cái chúng ta mãi mãi để chúng ta làm theo mọi điều luật này.

30

Dân Ít-ra-en sẽ hồi hương

¹ Khi những phúc lành và nguyền rủa mà ta đã mô tả xảy ra cho người, và sau khi CHÚA là Thượng Đế đã đày người đến các nước khác,

hãy suy nghĩ những điều này. ² Rồi người và con cái các người sẽ trở lại cùng CHÚA là Thượng Đế người, người sẽ hết lòng vâng lời Ngài trong mọi điều ta truyền dạy người hôm nay. ³ Lúc đó CHÚA là Thượng Đế người sẽ ban lại cho người sự tự do. Ngài sẽ thương xót người và mang người về từ các quốc gia mà Ngài đã phân tán các người ra. ⁴ Dù Ngài phân tán các người đến cuối trái đất nhưng Ngài sẽ thu gom và mang các người về từ đó, ⁵ trở lại đất thuộc về tổ tiên các người. Đất đó sẽ thuộc về các người. Ngài sẽ ban cho các người thành công, các người sẽ đông đảo hơn tổ tiên mình. ⁶ CHÚA là Thượng Đế sẽ chuẩn bị người* và con cháu người để các người yêu mến Ngài hết lòng hầu người được sống.

⁷ CHÚA là Thượng Đế người sẽ trút mọi sự nguyên rủa này lên kẻ thù người là những kẻ vốn ghét người và độc ác với người. ⁸ Người sẽ lại vâng lời CHÚA, giữ các mệnh lệnh Ngài mà ta ban cho người hôm nay. ⁹ CHÚA là Thượng Đế người sẽ giúp người thành công trong mọi điều người làm. Người sẽ có đông con, trâu bò người sẽ sinh sản ra nhiều, đồng ruộng người sẽ sản xuất mùa màng sung túc vì CHÚA sẽ lại hài lòng về người, như Ngài đã hài lòng cùng tổ tiên người. ¹⁰ Nhưng người phải vâng lời CHÚA là Thượng Đế người bằng cách giữ tất cả các mệnh lệnh và qui tắc Ngài được ghi trong Sách

* **30:6:** chuẩn bị người Hay “cắt dương bì cho người.”

Giáo Huấn này. Người phải trở về cùng CHÚA là Thượng Đế người hết lòng.

Hãy chọn giữa sự sống và sự chết

¹¹ Mệnh lệnh này mà ta ban hôm nay không phải quá khó đối với người; không phải người không làm theo nổi. ¹² Không phải mệnh lệnh đó ở tuốt trên trời cao đến nỗi người phải hỏi, “Ai sẽ lên trên trời mang xuống cho chúng ta để chúng ta vâng giữ mệnh lệnh đó?” ¹³ Mệnh lệnh đó cũng không phải ở tận bên kia biển để người phải hỏi, “Ai đi qua bên kia biển để mang về? Ai sẽ truyền mệnh lệnh đó cho chúng ta để chúng ta vâng giữ?” ¹⁴ Không. Lời đó ở rất gần người. Ở trong miệng và trong lòng người để người vâng giữ.

¹⁵ Xem đây, hôm nay ta cho người chọn lựa giữa sự sống và sự chết, thành công và thảm họa. ¹⁶ Hôm nay ta truyền dặn người phải yêu mến CHÚA là Thượng Đế người, làm theo ý muốn Ngài, giữ các mệnh lệnh, qui tắc và luật lệ Ngài. Rồi người sẽ sống lâu và đông đảo, CHÚA là Thượng Đế người sẽ ban phước cho người trong đất mà người sẽ vào nhận làm sản nghiệp. ¹⁷ Nhưng nếu người từ bỏ CHÚA, không vâng lời Ngài, nếu người bị dẫn dụ cúi lạy và thờ các thần khác, ¹⁸ thì hôm nay ta cho người biết rằng người chắc chắn sẽ bị hủy diệt. Người sẽ không sống lâu trong xứ mà người sẽ băng qua sông Giô-đanh để chiếm làm sản nghiệp.

¹⁹ Hôm nay ta bắt trời và đất làm chứng. Ta đưa ra trước mặt người sự sống và sự chết, phúc lành và nguyên rủa. Vậy hãy chọn sự sống! Để người và con cháu người được sống.
²⁰ Chọn sự sống tức là yêu mến CHÚA là Thượng Đế người, vâng lời Ngài, và gần gũi với Ngài. Ngài là sự sống người. Ngài sẽ để người sống lâu năm trong xứ mà Ngài đã hứa ban cho tổ tiên các người là Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp.

31

Giô-suê lên kế vị Mô-se

¹ Rồi Mô-se đi đến nói như sau với toàn dân Ít-ra-en: ² “Nay ta đã được một trăm hai mươi tuổi, ta không thể nào hướng dẫn các người được nữa. CHÚA đã nói cùng ta rằng ta sẽ không được băng qua sông Giô-đanh, ³ chính CHÚA là Thượng Đế các người sẽ dẫn các người. Ngài sẽ tiêu diệt các dân tộc đó cho các người, và các người sẽ chiếm xứ. Giô-suê sẽ dẫn các người đi qua như Ngài đã phán.

⁴ CHÚA sẽ làm cho các dân tộc đó như Ngài đã làm cho Xi-hôn, và Óc, tức các vua A-mô-rít, khi Ngài tiêu diệt chúng và đất đai chúng.
⁵ CHÚA sẽ ban các quốc gia đó cho người; hãy làm cho chúng y theo mọi điều ta đã dặn bảo người. ⁶ Hãy mạnh dạn và can đảm. Đừng sợ cũng đừng kinh hãi chúng vì CHÚA là Thượng Đế người sẽ đi với người. Ngài sẽ không bỏ hay quên người đâu.”

⁷ Rồi Mô-se gọi Giô-suê và nói cùng ông trước mặt toàn dân, “Hãy mạnh bạo và can đảm, vì người sẽ dẫn dân này đi vào xứ mà CHÚA đã hứa ban cho tổ tiên họ, giúp họ chiếm lấy nó làm sản nghiệp. ⁸ Chính CHÚA sẽ đi trước các người. Ngài sẽ ở cùng các người; Ngài sẽ không bỏ hay quên người. Đừng lo sợ.”

Mô-se viết các lời Giáo Huấn

⁹ Vậy Mô-se viết các luật lệ này và trao cho các thầy tế lễ, và các bô lão của Ít-ra-en. Các thầy tế lễ là con trai của Lê-vi, là những người mang Rương Giao Ước của CHÚA. ¹⁰ Rồi Mô-se truyền dạy họ: “Hãy đọc những luật lệ này cho toàn thể Ít-ra-en nghe cuối mỗi bảy năm, tức năm người tha nợ cho mọi người. Đọc nó trong Lễ Lều Tạm, khi toàn dân Ít-ra-en sẽ ra mắt CHÚA là Thượng Đế và đứng nơi Ngài sẽ chọn. ¹¹⁻¹² Hãy nhóm họp toàn dân lại: đàn ông, đàn bà, trẻ con, và người ngoại quốc sống trong các thị trấn người để họ nghe và học kính sợ CHÚA là Thượng Đế người và cẩn thận vâng theo mọi điều trong luật lệ này. ¹³ Vì con cháu các người chưa hiểu biết luật lệ này, cho nên phải đọc cho chúng nghe. Chúng phải học cách kính sợ CHÚA là Thượng Đế người bao lâu mà chúng còn sống trong xứ mà người sẽ vào chiếm lấy làm sản nghiệp sau khi băng qua sông Giô-đanh.”

Thượng Đế gọi Mô-se và Giô-suê

14 CHÚA bảo Mô-se, “Người sắp phải qua đời. Hãy đi cùng Giô-suê và đến Lều Họp để ta truyền dạy người.” Vậy Mô-se và Giô-suê đi đến Lều Họp.

15 CHÚA hiện ra ở Lều Họp trong đám mây; đám mây tụ nơi cửa lều. 16 CHÚA bảo Mô-se, “Người sắp phải qua đời. Lúc đó dân này sẽ không còn trung thành với ta nữa nhưng sẽ bái lạy các thần ngoại quốc của xứ mà chúng nó sẽ vào. Chúng nó sẽ lia bỏ ta, phản bội Giao Ước ta lập cùng chúng. 17 Rồi ta sẽ nổi giận cùng chúng và bỏ chúng. Ta sẽ quay mặt khỏi chúng, rồi chúng sẽ bị tiêu diệt. Nhiều điều khủng khiếp sẽ xảy đến cho chúng. Lúc đó chúng sẽ nói: ‘Tại vì Thượng Đế không còn ở với chúng ta cho nên những điều khủng khiếp này xảy ra cho chúng ta.’ 18 Chắc hẳn lúc đó ta sẽ ẩn mặt khỏi chúng, vì chúng đã phạm tội, đi theo các thần khác.

19 Bây giờ hãy viết bài ca này và dạy cho dân Ít-ra-en. Rồi hát bài đó lên vì nó sẽ là nhân chứng của ta nghịch lại chúng. 20 Khi ta mang chúng vào xứ mà ta đã hứa cùng tổ tiên chúng, một xứ phì nhiêu, chúng sẽ ăn uống và mập mạp rồi chúng sẽ quay theo các thần khác và phục vụ chúng nó. Chúng sẽ từ bỏ ta và phá Giao Ước ta. 21 Rồi những đại nạn và chuyện kinh khủng sẽ xảy đến cho chúng thì bài ca này sẽ làm chứng nghịch lại chúng vì con cháu chúng sẽ không quên bài ca này. Ta biết chúng nó sẽ dự định làm gì trước khi ta đưa chúng vào xứ mà ta hứa cùng chúng.”

²² Vậy hôm đó Mô-se viết bài ca sau đây và dạy cho dân Ít-ra-en.

²³ Sau đó CHÚA truyền lệnh này cho Giô-suê con trai của Nun: “Hãy mạnh dạn và can đảm, vì người sẽ dẫn dân Ít-ra-en vào xứ ta hứa cùng họ, ta sẽ ở cùng người.”

Mô-se cảnh cáo dân Ít-ra-en

²⁴ Sau khi viết xong các luật lệ và sách, ²⁵ thì Mô-se truyền cho người Lê-vi, là những kẻ khiêng Rương Giao Ước của CHÚA. ²⁶ Ông bảo, “Hãy lấy Sách Luật Lệ này để bên cạnh Rương Giao Ước với CHÚA là Thượng Đế người. Quyển sách phải nằm đó để làm chứng nghịch các người. ²⁷ Ta biết các người ương ngạnh và bất vâng phục. Các người đã không vâng lời CHÚA trong khi ta còn sống với các người, thì khi ta chết đi các người sẽ ương ngạnh đến mức nào! ²⁸ Hãy nhóm họp các bô lão lãnh tụ của mọi chi tộc cùng các sĩ quan người lại để ta nói cho họ nghe những lời này, để ta bắt trời và đất làm chứng nghịch họ. ²⁹ Ta biết sau khi ta qua đời các người sẽ trở nên gian ác. Các người sẽ quay khỏi các mệnh lệnh ta ban cho các người. Những việc kinh khủng sẽ xảy đến cho các người trong tương lai khi các người làm những điều CHÚA cho là ác. Các người sẽ chọc giận Ngài bằng những tượng chạm các người làm.”

Bài ca của Mô-se

³⁰ Mô-se đọc hết bài ca này cho toàn dân Ít-ra-en nghe:

32

¹ Hỡi trời, hãy nghe ta nói.

Hỡi đất, hãy lắng tai nghe lời ta.

² Lời giáo huấn của ta rơi xuống như mưa;
lời ta rớt xuống như sương.

Chúng giống như mưa rào trên cỏ;
và đổ xuống như mưa trên cây non.

³ Ta sẽ loan báo danh của CHÚA.
Hãy ca ngợi Thượng Đế vì Ngài cao cả!

⁴ Ngài như khối đá; mọi điều Ngài làm đều hoàn hảo,
Ngài luôn luôn công bằng.

Ngài là Thượng Đế thành tín, không bao giờ làm quấy,

Ngài là Đấng chính trực công bình.

⁵ Chúng đã làm điều ác chống nghịch Ngài.
Chúng không trung thành với Ngài;

Chúng quanh quẹo và dối trá.

⁶ Các người trả ơn CHÚA như thế sao,
hỡi dân ngu dại và thiếu hiểu biết?

Ngài là Cha và là Đấng Tạo Hoá người,
Đấng đã dựng nên và tạo thành người.

⁷ Hãy nhớ lại ngày xưa.

Hãy suy nghĩ lại những năm qua.

Hãy bảo cha người kể cho người nghe;
Hỏi các bô lão, họ sẽ thuật cho người biết;

⁸ Đấng Chí Cao đã ban đất cho các dân tộc,
phân chia các chủng tộc.

Ngài định ranh giới cho các dân theo số của dân
tộc Ít-ra-en.

- 9 CHÚA chọn dân Ngài làm phần mình,
và chọn dân tộc Gia-cốp làm của riêng Ngài.
- 10 Ngài tìm thấy họ trong một sa mạc
đầy giông gió và hoang vu.
Ngài đùm bọc họ và nuôi dưỡng họ,
Bảo vệ họ như người yêu dấu.
- 11 Ngài như chim ưng xây tổ và vỗ cánh trên các
chim con.
Nó giương cánh ra đỡ các chim con
và mang chúng trên cánh mình.
- 12 Chỉ một mình CHÚA dẫn dắt họ,
không có thần ngoại quốc nào giúp đỡ Ngài.
- 13 CHÚA mang họ lên các đỉnh cao của xứ
và dùng trái cây trong đồng nuôi dưỡng họ.
Ngài cho họ ăn mật ong nơi tảng đá,
Lấy dầu ra từ tảng đá cứng.
- 14 Họ có sữa đồng do bò cái sản xuất
và sữa ra từ bầy gia súc;
có chiên và dê mập béo.
Có chiên và dê từ Ba-san cùng lúa mì tốt nhất.
Các người uống rượu nho.
- 15 Ít-ra-en trở nên mập béo và đập đá lung tung;
chúng mập mạp và rắn chắc.
Chúng rời bỏ Thượng Đế là Đấng dựng nên
mình
và từ bỏ Tảng Đá đã cứu mình.
- 16 Chúng dùng các thần ngoại quốc để khiến
Thượng Đế ghen tức
và nổi giận với những tượng chạm đáng ghê
tởm.

17 Chúng dâng sinh tế cho yêu quỷ,
không phải cho Thượng Đế,
cho những thần chúng không hề biết,
những thần từ các xứ quanh đó,
thần mà tổ tiên chúng nó không sợ.

18 Các người đã bỏ Thượng Đế là Khối Đá, Cha
các người,
và quên Thượng Đế Đấng đã sinh các người
ra.

19 CHÚA thấy điều này và từ bỏ chúng;
các con trai con gái Ngài đã chọc giận Ngài.

20 Ngài bảo, “Ta sẽ quay mặt khỏi chúng nó để
xem chúng nó ra sao.
Chúng nó là dân gian ác,
là con cái phản nghịch.

21 Chúng dùng những vật không phải là thần để
làm ta ganh tức,
dùng những tượng chạm không ra gì để
chọc giận ta.

Cho nên ta sẽ dùng những người không phải là
dân ta

để khiến chúng nó ganh tức;

Ta sẽ dùng một dân không hiểu biết
để khiến chúng tức giận.

22 Cơn giận ta đã bốc lửa,
cháy phừng xuống đến tận chỗ kẻ chết ở.
Ta sẽ thiêu đốt đất đai và mùa màng,
Ta sẽ đốt chân núi.

23 Ta sẽ chong chất khốn khổ lên trên đầu chúng
và bắn các mũi tên vào chúng.

- 24 Chúng sẽ chết đói và bệnh hoạn,
bị các dịch lệ tiêu diệt.
Ta sẽ sai ác thú đến với chúng
và rắn độc cũng lướn tới.
- 25 Trong phố sẽ có gươm giáo;
trong nhà chúng sẽ có sự kinh hoàng.
Thanh niên, thiếu nữ sẽ chết,
Hài nhi và người già cả cũng đồng chung số
phận.
- 26 Ta sẽ phân tán chúng ra như ta nói,
sẽ không còn ai nhớ tới chúng nữa.
- 27 Nhưng ta không muốn kẻ thù chúng huênh
hoang;
vì kẻ thù chúng sẽ lầm tưởng và khoe
khoang rằng,
'Chúng ta đã thắng rồi!
CHÚA không có đóng vai trò gì trong việc
này cả.'
- 28 Ít-ra-en không hiểu biết;
chúng chẳng có trí hiểu gì.
- 29 Ta ước gì chúng khôn ngoan và hiểu điều này;
Ước gì chúng có thể thấy số phận chúng ra
sao.
- 30 Một người không đánh đuổi nổi một ngàn
người,
hai người không đánh đuổi nổi mười ngàn
người
vì Khối Đá của chúng bán đứng chúng,
và vì CHÚA từ bỏ chúng.
- 31 Khối đá của các dân đó không phải như Khối
Đá của chúng ta;

các kẻ thù chúng ta cũng công nhận như thế.

32 Dây nho của chúng là từ Xô-đôm mà ra,
và đồng ruộng chúng như Gô-mô-rơ.

Trái nho chúng đầy nọc độc;
Chùm nho chúng rất đắng.

33 Rượu chúng như nọc rắn,
như nọc độc rắn hổ mang.

34 Ta đã để dành điều này,
và khóa chốt trong kho ta.

35 Ta sẽ trừng phạt những kẻ làm quấy,
ta sẽ báo trả chúng.

Trước sau bước chân chúng sẽ vấp ngã,
vì ngày khốn đốn chúng đã gần kề,
và sự hình phạt chúng sẽ đến rất nhanh.”

36 CHÚA sẽ bênh vực dân Ngài
và tỏ lòng nhân ái đối với tôi tớ Ngài.

Ngài sẽ khiến cho sức mạnh nó tiêu tan,
không còn ai sống sót,
từ tôi mọi đến người tự do.

37 Rồi Ngài sẽ hỏi,
“Các thần chúng nó đâu?

Tảng đá mà chúng ỷ lại đâu rồi?

38 Ai là kẻ ăn mỡ từ các cửa lễ chúng
hoặc uống rượu từ cửa lễ uống của chúng?

Các thần đó hãy đến giúp người đi!
Hãy nhờ chúng bảo vệ người đi!

39 Bây giờ người sẽ biết rằng ta là Thượng Đế duy nhất!

Không có thần nào khác ngoài ta.

Ta sai sự sống và sự chết đến;

Ta làm cho bị thương, rồi ta chữa lành.

Không ai thoát khỏi tay ta.

40 Ta giơ tay lên trời và thề quyết như sau:

Vì rằng ta hằng sống,

41 Ta sẽ mài gươm sáng loáng của ta,

ta sẽ cầm gươm trong tay mà phân xử.

Ta sẽ trừng phạt kẻ thù ta

và báo trả kẻ ghét ta.

42 Máu của chúng sẽ dính đầy các mũi tên ta;

gươm ta sẽ ăn thịt chúng.

Huyết sẽ chảy từ những kẻ bị giết và kẻ bị bắt làm tù.

Các lãnh tụ của kẻ thù sẽ bị chém đầu.

43 Hãy vui lên, hỡi các dân,

cùng với dân Ngài

vì Ngài sẽ trả thù các người về huyết của các tôi tớ Ngài.

Ngài sẽ trừng phạt các kẻ thù mình,

và Ngài sẽ cất tội lỗi của đất và của dân Ngài.”

Mô-se dạy cho dân chúng hát bài này

44 Mô-se và Giô-suê con của Nun phổ biến mọi lời của bài ca này cho dân chúng nghe.

45 Sau khi Mô-se nói những lời đó cho toàn thể dân Ít-ra-en xong, ⁴⁶ thì ông bảo họ: “Hãy ghi tạc mọi lời ta nói với các người hôm nay, và

dẫn con cái các người vâng giữ mọi luật lệ này.
⁴⁷ Đây không phải là những lời tâm thường mà là những lời sống cho các người! Nhờ những lời này các người sẽ sống lâu trong xứ mà người sẽ nhận làm sản nghiệp sau khi băng qua sông Giô-đanh.”

Mô-se lên núi Nê-bô

⁴⁸ Cùng ngày đó CHÚA lại nói cùng Mô-se như sau, ⁴⁹ “Hãy lên núi A-ba-rim, đến ngọn núi Nê-bô trong xứ Mô-áp, đối ngang Giê-ri-cô. Hãy nhìn toàn xứ Ca-na-an mà ta sẽ ban cho dân Ít-ra-en làm sản nghiệp. ⁵⁰ Người sẽ qua đèo và về cùng tổ tiên trên ngọn núi mà người sẽ leo lên như anh người là A-rôn đã chết trên núi Hô-rơ và về cùng tổ tiên. ⁵¹ Cả hai người đã phạm tội cùng ta trong các suối Mê-ri-ba Ca-đe trong sa mạc Xin, còn người không tôn thánh ta trước mặt dân Ít-ra-en. ⁵² Bây giờ người chỉ được nhìn xứ đó từ đàng xa mà thôi. Người sẽ không được vào đất mà ta sẽ ban cho dân Ít-ra-en.”

33

Mô-se chúc phước cho dân chúng

¹ Mô-se, người của Thượng Đế chúc phước như sau cho dân Ít-ra-en trước khi ông qua đèo.
² Ông nói:

“CHÚA đến từ núi Si-nai
 và mọc lên như mặt trời từ Sê-ia*;
 từ núi Pha-ran Ngài tỏ ra sự oai nghiêm Ngài.

* 33:2: Sê-ia Hay “Ê-đôm.”

Ngài đến với hàng ngàn người thánh[†],
từ các núi miền Nam[‡].

³ Chắc hẳn CHÚA yêu thương dân Ngài
và chăm sóc những ai thuộc về Ngài.

Họ thờ lạy dưới chân Ngài,
và được Ngài dạy dỗ.

⁴ Mô-se ban cho chúng tôi những luật lệ này là
di sản cho dân chúng Gia-cốp.

⁵ CHÚA làm vua trên Ít-ra-en khi các lãnh tụ của
dân chúng nhóm họp lại,
khi các chi tộc Ít-ra-en tập họp.”

Phúc lành của Ru-bên

⁶ “Nguyện cho dân Ru-bên được sống, không bị
chết,
nhưng dân số ít ỏi thôi.”

Phúc lành của Giu-đa

⁷ Về dân chúng Giu-đa, Mô-se chúc như sau:

“Lạy CHÚA, xin nghe lời khẩn nguyện của Giu-
đa;

mang họ trở về cùng dân mình.

Họ dùng tay để tự vệ.

Xin giúp họ đánh quân thù!”

Phúc lành của Lê-vi

⁸ Về dân Lê-vi, Mô-se chúc như sau:

“Lạy CHÚA, Thu-mim và U-rim của Ngài thuộc
về Lê-vi mà Ngài yêu.

[†] 33:2: người thánh Đây có thể là các thiên sứ. [‡] 33:2: từ các núi miền Nam Câu này trong bản Hê-bơ-rơ không rõ nghĩa.

Lạy CHÚA, Ngài thử họ ở Ma-sa
và tranh luận với họ nơi các suối Mê-ri-ba[§].
9 Họ nói như sau về cha và mẹ mình,
‘Tôi không biết họ.’
Họ không biết đãi anh em mình
hay thiên vị con cái mình,
khi bảo vệ lời Ngài và canh giữ giao ước Ngài.
10 Họ dạy luật lệ cho dân Gia-cốp,
và truyền lời giáo huấn Ngài cho dân Ít-ra-
en.
Họ thấp hương trước mặt Ngài,
và dâng của lễ toàn thiêu trên bàn thờ Ngài.
11 Lạy CHÚA, xin giúp họ thêm mạnh;
chúc phước công việc tay họ làm.
Xin hãy đánh bại những kẻ tấn công họ,
và đừng để kẻ thù ngóc đầu lên được.”

Phúc lành của Bên-gia-min

12 Còn về dân Bên-gia-min, Mô-se chúc như sau:

“Những kẻ được CHÚA yêu sẽ sống trong cánh tay Ngài,
vì CHÚA gìn giữ họ suốt ngày.
Những kẻ Ngài yêu sẽ nghỉ ngơi với Ngài.”

Phúc lành của Giô-xép

13 Mô-se nói như sau về dân chúng Giô-xép:

“Nguyện CHÚA ban phước cho đất họ bằng sương móc kỳ diệu từ trời,

§ 33:8: Ma-sa ... suối Mê-ri-ba Xin xem truyện này ở Dân 20:1-13.

và bằng nước từ các suối dưới đất,
14 bằng những trái cây tốt nhất mà mặt trời
mang lại,
cùng những cây trái tốt nhất mà mặt trăng
mang đến.

15 Nguyện các núi xửa sinh sản ra mùa màng tốt,
và các núi đồi sinh ra các trái cây ngon
nhất.

16 Nguyện toàn trái đất sinh sản ra trái cây ngon
ngọt,
và nguyện CHÚA là Đấng sống giữa bụi cây
cháy mãi nguyện.

Nguyện những phúc lành này ban trên đầu của
Giô-xép,
trên trán của hoàng tử giữa vòng anh em
mình.

17 Giô-xép có vẻ oai nghi của con bò đực đầu
lông;
người mạnh như con bò rừng.

Người sẽ húc các quốc gia khác,
thậm chí đến các quốc gia ở xa.

Đó là một vạn người Ép-ra-im,
và hàng ngàn người Ma-na-xe.”

Phúc lành của Xê-bu-lôn và Y-xa-ca

18 Về dân Xê-bu-lôn, Mô-se chúc như sau:

“Hỡi Xê-bu-lôn, hãy vui mừng khi người đi ra.
Còn Y-xa-ca ơi, hãy vui mừng trong lều trại
người.

19 Chúng sẽ gọi các dân lên núi,
nơi họ dâng của lễ công bình.
Họ sẽ hưởng mọi vật trong biển,

và hưởng những vật quý giấu kín trong cát
nơi bờ biển.”

Phúc lành của Gát

²⁰ Mô-se nói như sau về dân Gát:

“Hãy ca ngợi CHÚA đã ban thêm đất cho Gát!

Gát như con sư tử, xâu xé tay chân và đầu.

²¹ Họ chọn đất tốt nhất cho mình.

Họ nhận phần lớn, như phần cấp cho sĩ
quan.

Khi các lãnh tụ của dân chúng họp lại,

thì dân Gát làm điều đẹp lòng CHÚA,

và họ phân xử công minh cho dân Ít-ra-en.”

Phúc lành của Đan

²² Về dân Đan, Mô-se chúc như sau:

“Đan như sư tử con nhảy ra khỏi Ba-san.”

Phúc lành của Nép-ta-li

²³ Về dân Nép-ta-li, Mô-se chúc như sau:

“Nép-ta-li vui hưởng lòng nhân từ,

và ơn phước CHÚA.

Người sẽ nhận phần đất phía tây và phía nam.”

Phúc lành của A-se

²⁴ Còn về dân A-se*, Mô-se chúc:

“A-se là con trai được phước nhất;

nguyện người được các anh em yêu thích.

Nguyện người ngâm chân trong dầu ô liu.

* **33:24:** A-se A-se có nghĩa là “được phước” hay “vui mừng.”

25 Các cổng của người sẽ có các khóa sắt và đồng,
người sẽ mạnh mẽ suốt đời.”

Mô-se ca tụng Thượng Đế

26 “Không ai giống như Thượng Đế của Ít-ra-en,
Ngài ngự qua các tầng trời để giúp đỡ người,
Ngài cỡi trên các đám mây trong sự uy nghi
Ngài.

27 Thượng Đế hằng sống là nơi trú ẩn an toàn
của người,
và tay Ngài sẽ nâng đỡ người mãi mãi.
Ngài sẽ đánh đuổi kẻ thù người trước mặt người
và bảo rằng,
‘Hãy tiêu diệt kẻ thù!’

28 Dân Ít-ra-en sẽ nằm xuống bình yên.
Suối của Gia-cốp là của người.

Đất đai người đầy ngũ cốc và rượu mới,
nơi bầu trời nhều sương xuống.

29 Hỡi Ít-ra-en, người có phúc!
Không ai giống như người vì người là dân
được CHÚA cứu.

Ngài là cái thuẫn và là Đấng hỗ trợ người;
Ngài là gươm vinh hiển người.

Các kẻ thù người sẽ sợ sệt người,
còn người sẽ dẫm lên các nơi thánh của
chúng nó.”

34

Mô-se qua đời

¹ Rồi Mô-se từ bình nguyên Mô-áp leo lên núi Nê-bô đến đỉnh núi Phích-ga đối ngang Giê-ri-cô. Từ đó CHÚA chỉ cho ông toàn xứ từ Ghi-lê-át cho đến Đan, ² toàn miền Nép-ta-li và xứ Ép-ra-im vùng Ma-na-xe, toàn đất Giu-đa cho đến Địa-trung-hải, ³ và vùng sa mạc miền nam cùng toàn thung lũng Giê-ri-cô cho đến Xoa. (Giê-ri-cô trước kia gọi là thành cây chà là.) ⁴ Rồi CHÚA bảo Mô-se, “Đây là xứ mà ta hứa cho Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp khi ta nói cùng họ, ‘Ta sẽ ban đất này cho dòng dõi các ngươi.’ Mô-se, ta đã để cho ngươi nhìn thấy xứ đó nhưng ngươi sẽ không được vào.”

⁵ Rồi Mô-se, tôi tớ CHÚA qua đèo tại đó trong xứ Mô-áp, như CHÚA đã phán. ⁶ Ngài chôn ông trong xứ Mô-áp trong thung lũng đối ngang Bết-Phê-ô. Nhưng cho đến ngày nay không ai biết mộ ông ở đâu. ⁷ Khi qua đèo Mô-se được một trăm hai mươi tuổi. Mắt ông không lòa, ông vẫn khỏe mạnh. ⁸ Dân Ít-ra-en than khóc Mô-se trong ba mươi ngày và lưu lại trong bình nguyên Mô-áp cho đến khi thời gian than khóc đã qua.

Giô-suê lên thay Mô-se

⁹ Lúc bấy giờ Giô-suê con trai của Nun được đầy dẫy sự khôn ngoan vì Mô-se đã đặt tay trên ông. Dân Ít-ra-en vâng lời Giô-suê và làm theo mọi điều CHÚA truyền dạy Mô-se.

¹⁰ Từ trước đến giờ chưa có một nhà tiên tri nào trong Ít-ra-en như Mô-se, người mà CHÚA biết mặt đối mặt ¹¹ được Ngài sai làm các dấu kỳ,

phép lạ trong xứ Ai-cập cho nhà vua, quần thần và toàn xứ. ¹² Mô-se có quyền năng, làm nhiều phép lạ lớn lao cho toàn dân Ít-ra-en trông thấy.

Thánh Kinh Bản Phổ thông
Easy Reading Version of the Holy Bible in Vietnamese
Verson de lecture facile de la Sainte Bible en
vietnamien

copyright © 2002, 2011 World Bible Translation Center

Language: Việt (Vietnamese)

Translation by: World Bible Translation Center

Thánh Kinh: Bản Phổ thông™ Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới giữ bản quyền © 2011 Giữ bản quyền Phép trích dùng Văn kiện mang tác quyền này có thể được trích dùng đến 1.000 câu mà không cần xin phép. Tuy nhiên phần trích không được gồm nguyên một sách hay quá 50% của phần văn kiện được trích. Khi trích dùng xin nhớ ghi câu sau đây nơi tựa hay trang dành cho tác quyền: Thánh Kinh: Bản Phổ thông™ Do Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới giữ bản quyền © 2011 sử dụng do phép của Cơ Quan nói trên. Khi trích Bản Phổ thông vào các mục đích không có tính cách thương mại như chương trình trong nhà thờ, bích chương, bản phim để chiếu lên màn ảnh hay các phương tiện tương tự thì không cần phải ghi toàn thể phần ghi chú tác quyền nhưng phải ghi chữ tắt (BPT) ở cuối mỗi câu trích. Nếu các câu trích hay các trang in lại nhiều hơn 1.000 câu hay hơn 50% của sách được trích, hoặc nếu cần xin phép khác phải liên lạc với Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới để được chấp thuận bằng văn thư chính thức của Cơ Quan. Địa chỉ Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế Giới P.O. Box 820648, Fort Worth, Texas 76182 Điện thư: bibles@wbtc.org Mạng lưới: www.wbtc.org Truy cập miễn phí Truy cập miễn phí các bản Thánh Kinh và Tân Ước của Cơ Quan Phiên Dịch Kinh Thánh Thế giới qua: www.wbtc.org

2013-10-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b183ddf1-d374-57ee-a27b-1546141bc5ab